

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Roma

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Roma

¹ Quit, Pablo, ictzo'kmā' huā'mā' carta. Quit ictz'a'scujā Jesucristo. Dios quilīmānūlh quilī'apóstol. Quilīmāmacū'lh para na'icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'lh.

² Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios, a'nlhā huanican profetas, a'nchī Dios hualh a'ntū napātle'ke.

³ Tatzo'kni' ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo a'ntī ixO'kxa' Dios. Jesucristo xla' ī'xū'yātā'nat huan rey David. ⁴ Lā' nā Jesucristo, nā xla' ixO'kxa' Dios. Como Jesucristo lakahuanchokolh chuntza' līmāsu'yu palh xla' ixO'kxa' Dios lā' palh lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' xla' xatzey hua'chī Dios. ⁵ Cristo quilakalhu'malh lā' quimānūlh quilī'apóstol como ū'tza' ixquilhtampān Dios. Lā' xla' lacasqui'n que na'iccāmāsu'ni' huan tachi'xcuui't xalanī'n lakachu nac quilhtamacuj. Lā' chuntza' xlaca'n tzē natakalhlaka'ī' Jesucristo lā' tzē nata'a'kahuāna'ni' Dios. Lā' chuntza' Jesucristo na'a'cnīni'ni'can. ⁶ Lā' nā chuntza' hui'xina'n xalanī'n nac Roma. Dios cāta'sani'nī'ta'ni' lā' chuntza' tapa'ksiyā'tittza' con Jesucristo.

⁷ Quit iccātzo'knuni'yāni' milīhuākca'n xalanī'n nac Roma a'ntī Dios cāpāxqui'yāni' lā' cāta'sani'nī'ta'ni' lā' ū'tza' līla'yā'tit ixtachi'xcuui't Dios. Cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n Dios a'ntī quinTāta'ca'n lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' cacātamātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

8 Pū'la icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios por ixpālacata Jesucristo, como hui'xina'n xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit. Lakachu līchihuīna'ncan de hui'xina'n por a'nchī xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit. 9 Dios ca'tzī palh stu'ncua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'. Lā' xla' ū'tza' a'ntī ictā'scuja con ixlīhuāk quintapuhuān, como quit icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn a'ntū ixpālacata ixO'kxa' Dios. Dios ca'tzī palh pō'ktu iccāpāstacāni' hui'xina'n a'xni'ca' ickalhtō'ka'. 10 Lā' quit icsqui'ni' Dios nalacāxtlahua ixlīhuāk para que chuntza' tzē na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n palh chuntza' ixtapuhuān Dios. 11 Quit lej iccālaktzī'ncu'tunāni' hui'xina'n como iccāmāsu'ni'cu'tunāni' a'ntū quimāca'tzīnlh huan Espīritu Santo. Lā' chuntza' hui'xina'n tzē nakalhlaka'ī'yā'tit más xa'nca. 12 Lā' chuntza' tzē nalāmaktāyayāuj chā'tunu' a'nchī kalhlaka'ī'yāuj.

13 Quit iclacasqui'n que caca'tzītīt hui'xina'n, tā'timīn, que lej maklhūhua' xa'iccālaka'ncu'tunāchāni'. Pero tū' ica'nī'ta'ncha' como tūlana'j tzē na'ica'n. Quit iccāmaktāyacu'tunāni' para que ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit. Chuntza' pātle'kenī't ā'lacatin a'nlhā iccāmāsu'ni'nī't ixtachihuīn Dios a'ntīn tū' israelitas. 14 Tasqui'nī na'iccāmāsu'ni' ixlīhuākca'n huan tachi'xcu'huīt. Tasqui'nī na'iccāmāsu'ni' a'ntī chu catīhuāya tachi'xcu'huīt lā' nā a'ntīn tū' chu catīhuāya tachi'xcu'huīt, lā' a'ntī lej taca'tzī lā' nā a'ntīn tū' taca'tzī. 15 Lā' chuntza' icmāsu'yucu'tun huan xatzey tachihuīn nac Roma, a'nlhā hui'lāna'ntit hui'xina'n.

Līpūtaxtucan a'xni'ca' kalhlaka'ī'can huan xatzey tachihuīn

¹⁶ Tū' iclīmāxana'n icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. A'xni'ca' māsū'yucan huan xatzey tachihuīn, Dios cāmāpūtaxtukō' ixlīhuākca'n a'ntīn talīpāhuan Dios, como xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Pū'la cāmāsu'ni'ca a'ntī israelitas lā' ā'calīstān a'ntīn tū' israelitas. ¹⁷ Ixtachihuīn Dios quīncāmāsu'ni'yāni' a'nchī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn talīpāhuan Dios. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Ixlīhuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n como talīpāhuan Dios, xla'ca'n para pō'ktu nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n”.

Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't talaclē'n

¹⁸ Ca'tziyāuj que Dios hui'lacha' nac a'kapūn lā' xla' nacāmāpātīnī a'ntīn tatlahua a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' como xla'ca'n tatlahua a'ntūn tū' tzey, tū' tapāstaccu'tun a'ntū xastu'ncua' ixla' Dios. ¹⁹ Xla'ca'n tzē nataca'tzī macsti'na'j a'nchī huanī't Dios, chuntza' hua'chi quilīhuākca'n nā tzē ca'tziyāuj. Māni' Dios cāmāsu'ni'nī't. ²⁰ Desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj huan tachi'xcuhuī't talaktzī'n a'ntūn tlahuanī't Dios. Lā' chuntza' tzē natalīmāchekxī a'nchī huanī't Dios. Lā' a'yuj tūla talaktzī'n Dios, xla'ca'n tzēn tamāchekxī que Dios lej ka'lhī ixlīmāpa'ksīn a'ntūn tū' maktin sputa. Lā' nā tzēn tamāchekxī que xla' lej stu'ncua' Dios. U'tza' talīlē'n cuenta xla'ca'n palh tū' talakapasa Dios. ²¹ A'yuj xla'ca'n taca'tzī que Dios huī', xla'ca'n tū' tataquilhpūtani' hua'chi tasqui'nī nataquilhpūtani'can. Lā' tū' tamaxquī' pāxcatca'tzī.

Lā' ā'chulā' tapāstaca a'ntū nīn tuntū' lītasqui'nī. Lā' como tū' tamāchekxī, ixtapāstacna'ca'n hua'chilh tū' xa'nca scujmā'. ²² Māni' xlaca'n tahuan que lej lakskalalhna'. Tū' stu'ncua'. Lactontosnu'. ²³ Lā' tū' tamācā'tani'cu'tun Dios a'ntī hui' para pō'ktu. Tataquilhpūtani' huan ídolos a'ntūn tatasu'yu hua'chi chi'xcuhi'n. Lā' huan chi'xcuhi'n, xlaca'n natanikō'. Lā' nā xlaca'n tataquilhpūtani' ā'tāpātin ídolos a'ntū māni' xlaca'n tamacanī'tlahua a'ntūn tatasu'yu hua'chi spūnnu' lā' lūhua' lā' animalhna'.

²⁴ U'tza' Dios cālītaxtunquīni'lh lā' cālīmakstekli natatlahua a'ntū lej ko'hua'jua'. Lā' chuntza' talātlahuani' a'ntū xako'hua'jua' chu a'nchī ixtalacasqui'n. ²⁵ Xlaca'n tū' takalhlaka'ī'cu'tun a'ntī xastu'ncua' Dios; xmān takalhlaka'ī'cu'tun a'ntū hua'chi lakatin tā'ksa'nīn. Tamācā'tani' lā' tataquilhpūtani' a'ntū mā'a'nanīlh Dios. Lā' tū' tamācā'tanī a'ntī xastu'ncua' Dios. Lā' ū'tza' a'ntīn tlahuakō'nī't ixlīhuāk a'ntūn ta'a'nan nac cā'quilhtamacuj. Lā' xla', tasqui'nī que ū'tza' namācā'tanīyāuj quilīhuākca'n para pō'ktu. Amén.

²⁶ Lā' ū'tza' Dios cālīmakstekli natatlahua a'ntū lej līmāxana' chuntza' hua'chi tatlahuacu'tun. Lā' chuntza' huan puscan tū'tza' taka'lhīcu'tun ixkōlu'ca'n hua'chi tasqui'nī. Lā' talātā'tahui'la entre puscan. Lā' chuntza' tatlahua entre puscan a'ntū lej līmāxana'. ²⁷ Lā' nā chuntza' huan chi'xcuhi'n. Tū' tamaclacasqui'n huan puscan hua'chi tasqui'nī. Lā' talātā'tahui'la entre chi'xcuhi'n. Lā' chuntza' tatlahua entre chi'xcuhi'n a'ntū lej līmāxana'. Lā' ū'tza' talīlaclatāyalh.

²⁸ Lā' como tū' tapāstaccu'tun a'ntū ixla' Dios,

chuntza' Dios cātaxtunquīni'lh lā' cāmakxtekli nat-apāstaca a'ntū lej xako'hua'jua'. Lā' ū'tza' talītlahua a'ntūn tū' līmakuan. ²⁹ Lā' lej tatlahua tāpālhūhua' a'ntūn tū' tzey. Lā' tamakpuscātīni'n. Lā' lej tatlahua a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' xlaca'n talālakca'tzani' a'ntūn taka'lhī ā'makapitzīn. Lā' tū' talaktzī'ncu'tun ā'makapitzīn. Lā' talālakca'tzan. Lā' tamaknīni'n. Lā' talāsta'la. Lā' ta'a'kxokonu'n. Lā' tapuhuanī' a'ntūn tū' tzey de ā'makapitzīn. Lā' ta'a'ksa'nīni'n. ³⁰ Lā' talīchihuīna'n ā'makapitzīn de a'ntūn tū' tzey, lā' ta'a'kchā'ni' Dios. Lā' talacatāquī'nin. Lā' taka'tla'jca'tzī. Lā' tahuan palh xlaca'n laka'tla'n. Lā' tapuhuan a'nchī natalītlahua ā'chulā' antūn ko'hua'jua'. Lā' tū' ta'a'kahuāna'ni' ixtāta'ca'n lā' ixtzī'tca'n. ³¹ Lā' tū' tamāchekxī a'ntū xatzey. Lā' tū' tatlōkentaxtū a'ntūn tahuan. Lā' tū' tapāxquī' ā'makapitzīn. Lā' tū' tamāspūtūnu'ni' ā'makapitzīn. Lā' nīn talakalhu'manīni'n. ³² Lā' ixlīhuākca'n a'ntūn tatlahua huan tamā'na catūhuā, xlaca'n nacāmāpātīnīcan, como chuntza' huan Dios. Lā' a'yuj xlaca'n taca'tzī huā'mā', tū' tapājaxa de tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' ā'chulā' tapuhuan palh lej tzey palh ā'makapitzīn nā natatlahua a'ntūn ko'hua'jua'.

2

Lej tzey a'nchī Dios nacālīlacāxtlahua huan tachi'xcuhuī't

¹ Palh kalhatin ixualh que ā'makapitzīn talaclē'n, chuntza' hua'chilh xla' huan que māni' ū'tza' laclē'n como nā xla' tlahua a'ntūn tū' tzey.

² Ca'tzīyāuj que lej tzey a'nchī Dios nacāmālaclē'nī xlaca'n antūn tatlahua huā' tamā'na catūhuā

a'ntūn ko'hua'jua'. ³ A'ntī natahuan que Dios nacāmālaclē'nī huan ā'makapitzīn como talaclē'n, nā xlaça'n nā nacāmālaclē'nīcan como xlaça'n nā taka'lhī ixtalacē'i'ca'n. ⁴ Lā' a'yuj Dios lej quincālakalhu'manāni', lā' a'yuj tū' palaj quincāmāpātīniyāni', xlaça'n tū' tamāchekxī huā'mā'. Hua'chilh talakmaka'n a'nchī Dios cāpātīni'mā'. Dios lej lakalhu'mānīni'n como xla' lacasqui'n que nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n. ⁵ Lā' xlaça'n lej lacxumpi. Tū' taxtāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n. U'tza' ā'chulā' natalīmāpala con Dios a'xni'ca' Dios nacāmālaclē'nī xlaça'n a'ntīn talaclē'n. ⁶ Dios nacālacāxtlahua a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tzey lā' a'ntīn tatlahuanī't a'ntū xako'hua'jua'. Nalacāxtlahua chā'tunu' chu a'nchī tlā'huanī't. ⁷ Nacāmaxquī' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey. Tatlahua a'ntūn tzey como xlaça'n ta'a'ncu'tun nac a'kapūn, lā' talacasqui'n que Dios nacālaaktzī'n xalacuan, lā' taka'lhīcu'tun xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. ⁸ Lā' Dios lej a'kchā'n con xlaça'n a'ntī lacxumpi lā' tū' tatlahuacu'tun ixtapuhuān Dios, lā' xmān tatlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey. Lā' Dios nacāmāpātīni. ⁹ Lēj natapātīni'n ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Natapātīni'n huan israelitas xapū'la lā' nā natapātīni'n a'ntīn tū' israelitas. ¹⁰ Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey, Dios nacālaaktzī'n xalacuan. Lā' Dios nacāmātzta'ta'tī'ni' ixa'clhcunucca'n. Lā' nata'a'n nac a'kapūn. Lā' nā chuntza' xapū'la nacāpātle'keni' a'ntī israelitas lā' nā chuntza' nacāpātle'keni' a'ntīn tū' israelitas.

¹¹ Chuntza' nacāpātle'keni' a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas, como Dios cālaaktzī'n

chu lakatin huan tachi'xcuhuī't. ¹² Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't taka'lhī ixtalac'lē'i'ca'n. Lā' makapitzīn de xlaca'n tū' talakapasa huan ley a'ntū Dios cāmaxquī'lh huan israelitas. Lā' xlaca'n nacāmāclē'nīcan chu a'nchī taca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. A'makapitzīn talakapasa huan ley. Lā' xlaca'n nacāmāclē'nīcan chu a'nchī huan nac ley. ¹³ Dios lactzey cālaktzī'n xlaca'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' huā'mā' ley. Lā' a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni' huā'mā' ley, lā' chu xmān takaxmata, xlaca'n tū' xatzey cālaktzī'ncan. ¹⁴ Lā' xlaca'n a'ntīn tū' talakapasa ixley Dios, lā' palh xlaca'n lacatejtin tahuī'lāna' chu a'nchī māni' ixtapāstacna'ca'n, chuntza' tatlahua a'nchī huan huā'mā' ley a'yuj tū' talakapasa. Chuntza' lītasu'yu palh xlaca'n taca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. ¹⁵ Hua'chilh ixtalakapasli ixley Dios, como ixa'cstuca'n taca'tzī palh tzey o palh tū' tzey a'ntūn tatlahuamā'na. ¹⁶ Namin huan chi'chini' a'xni'ca' Jesucristo namāclē'nīni'n por ixquiltampān Dios. Jesucristo nacāmāclē'nī huan tachi'xcuhuī't por ixpālacata ixtalac'lē'i'ca'n lā' ixtapāstacna'ca'n xako'hua'jua' a'ntū lakatzē'k taca'tzī. U'tza' icmāsu'yu a'xni'ca' icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

Huan israelitas ixtalīpāhuan ixley Moisés

¹⁷ Lā' xlaca'n a'ntī israelitas, xlaca'n talīka'tla'jca'tzī como israelitas xlaca'n. Lā' talīpāhuan huan ley a'ntū Dios cāmaxquī'lh. Lā' talīka'tla'jca'tzī como ixtachi'xcuhuī't Dios xlaca'n. ¹⁸ Lā' xlaca'n talakapasa ixtapuhuān Dios. Lā' como cāmāsu'ni'canī't huā'mā' ley chuntza' tzētza' taca'tzī a'nchī līlacatejtin natalatā'kchoko.

19 Lā' xlaca'n tapuhuan que lej tzē natamāsu'ni' a'ntīn tuntū' talakapasa. Lā' nā tapuhuan que xlaca'n hua'chilh tamakskomā'na a'ntīn talatlā'huan a'nlhā cā'pucsua'. 20 Lā' tapuhuan que lej tzē tamāsu'ni' a'ntī lactontos lā' a'ntī hua'chi camana' como tuntū'na'j taca'tzī. Lā' como talakapasa ixley Dios xlaca'n tapuhuan palh taca'tzī'tza' ixlīhuāk a'ntū stu'ncua' lā' ixlīhuāk a'ntūn ca'tzīcan. 21 Xlaca'n tamāscā'tī ā'makapitzīn. Lā' tū' tatlōkentaxtū a'ntūn tamāsu'yu. Tahuani ā'makapitzīn que tū' tzey palh ka'lhāna'ncan. Lā' xlaca'n taka'lhāna'n. 22 Lā' xlaca'n tahuani ā'makapitzīn que tū' tzey palh makpuscātīni'ncan. Lā' xlaca'n tamakpuscātīni'n. Xlaca'n talakmaka'n huan ídolos. Lā' xlaca'n taka'lhāna'n nac lītokpānna' a'nlhā ta'a'nan ídolos. 23 Lā' xlaca'n talīka'tla'jca'tzī como cāmaxquī'canī't ixley Dios. Lā' xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni' huā'mā' ley. Lā' ū'tza' talīlakmaka'n Dios huan ā'makapitzīn. 24 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Hui'xina'n israelitas ā'līhua'ca' līpinā'tit cuenta por ixpālacata talakmaka'n Dios huan ā'makapitzīn a'ntīn tū' israelitas.

25 Lej tzey lacan lī'israelita xmān palh xlaca'n natatlōkentaxtū ixley Dios. Lā' palh tū' tatlōkentaxtū, chuntza' nīn tuntū' ixtapalh lacan lī'israelita. 26 Lā' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas, palh xlaca'n tatlōkentaxtū ixley Dios, chuntza' Dios cālaktzī'n hua'chilh israelitas. 27 Palh xlaca'n a'ntīn tū' israelitas tatlōkentaxtū ixley Dios, chuntza' lītasu'yu que hui'xina'n ka'lhī'yā'tit mintalacē'i'ca'n, como hui'xina'n tū' tlōkentaxtūyā'tit huā'mā' ley, a'yu'j ka'lhī'yā'tit

a'nlhā tatzo'kni'. ²⁸ Kalhatin tū' catilalh ixcaman Dios xmān por ixpālacata circuncidarlicanī't chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas. ²⁹ A'ntī lej stu'ncua' ixtachi'xcuhuī't Dios, ū'tunu'n a'ntīn taxtāpalīnī't ixtapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' taxtāpalīnī't nā ixchakānca'n lā' tū' xmān na ixmacni'ca'n. Lā' xlaca'n a'ntīn taxtāpalīnī't ixtapāstacna'ca'n, Dios cālaktzī'n lactzey a'yuj cālakmaka'ncan na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.

3

¹ Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit palh tuntū' ixtapalh lacan lī'israelita lā' palh tuntū' ixtapalh circuncidarlacan. ² Quit icuan que tū' stu'ncua'. Huan israelitas lhūhua' taka'lhī a'ntūn tū' taka'lhī huan ā'makpitzīn. A'xni'ca' Dios cāmaxquī'lh huan tachi'xcuhuī't ixtachihuīn a'ntūn tatzo'kni', huan israelitas ū'tunu'n a'ntī Dios cālīmāmacū'lh ixtachihuīn. ³ Lā' a'yuj ā'makpitzīn tū' takalhlakā'i'cu'tun palh stu'ncua' a'ntū Dios huan, pero Dios natlōkentaxtū a'ntū huan. ⁴ Lā' a'yuj ixlihuākca'n huan tachi'xcuhuī't ixta'a'kxokonu'lh, Dios natlōkentaxtū a'ntū hualh. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: Chuntza' lītasu'yu que hui'x pō'ktu hua'na' a'ntū stu'ncua'.

Lā' nīn tintī' tzē nahuan que tū' tzey a'ntū hua'na'. Chuntza' huanica Dios.

⁵ Palh quina'n natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey, chuntza' ā'chulā' lītasu'yu palh Dios pō'ktu tlahua a'ntūn tzey. Chō'la catīhuā nakalhasqui'nīni'n: “¿A'chī' naquincātamāpātīnīyāni'? Por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n, ā'chulā' naca'tzīcan palh Dios más xatzey. Lā' ¿a'chī' naquincātamāpātīnīyāni'?

ixpālacata a'ntū māsu'yu que Dios lej tzey?" Chuntza' tapuhuan huan tachi'xcuhuī't. ⁶ Tū' xa'nca tapāstacna'n. Palh tū' tzey cahuā que Dios nacāmāpātīnī xluca'n a'ntīn talaclē'n, xla' tūlah ixcājuzgarlīlh huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj.

⁷ Tzēlasā' catīhuā nahuan: “Palh quit ica'kxokonun, chuntza' Dios lītasu'yu que lej tzey, como tū' maktin a'kxokonun. Lā' ¿a'chī' naquimāpātīnīcan? Por ixpālacata quintalaclē'i' ā'chulā' na'a'cnīni'ni'can Dios”. ⁸ Palh tzey cahuā huā'mā' tapāstacna', chuntza' tzē ixuáuj: “A'chulā' catlahuáuj talaclē'i' para que chuntza' ā'chulā' na'a'cnīni'ni'can Dios”. Lā' tūla huancan huā'mā' tachihuīn. Makapitzīn tahuan que chuntza' icmāsu'yu. Tū' stu'ncua'. Dios nacāmāpātīnī a'ntīn tahuan chuntza'.

Nīn kalhatin a'ntīn tū' laclē'n

⁹ Tūla huanāuj que huan israelitas más xalacuan. Icuani'ttza' que a'cxtim tūla tamakxteka a'ntūn tū' tzey, xluca'n a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. ¹⁰ Lā' nā huā'mā' tatzo'knī' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan chuntza': Tintī' nīn kalhatin a'ntī tzey.

¹¹ Lā' nīn tintī' a'ntī māchekxī a'ntū ixla' Dios.

Lā' nīn tintī' a'ntīn pāstaca Dios.

¹² Ixlīhuākca'n tataxtunquīni'lh de Dios.

Talaclakō'lh ixlīhuākca'n.

Nīn tintī' tlahua a'ntūn tzey, nīn kalhatin.

¹³ Lā' a'xni'ca' tatakahpitzī hua'chilh mālaquī'can lakatin taponknī' a'nlhā tojōma' huan nīn, como lej ko'hua'jua' a'nchī tachihuīna'n.

Ta'a'kxokonun lā' ta'a'ksa'nīni'n.

Huan tachihuīn a'ntū taxtu de na ixquilhni'ca'n
hua'chi huan līlakhnīn a'ntū ka'lhī na ixquil-
hni' huan lūhua'.

14 Lā' tamacapūlhca ā'makapitzīn.

15 Lā' a'yuj nīn tuntū' ixpālacata, tuncan
tamakhnīni'n.

16 Chu a'nlhā talatā'kchoko xluca'n
tamālakspūtūnu'n lā' tamālakaputzī
ā'makapitzīn.

17 Lā' tū' taca'tzī a'nchī ca'cs natalītahui'la.

18 Lā' nīn tapāstaca para nata'a'cnīni'ni' Dios.

19 Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntūn tatzō'kni' na
ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzō'kni' huan ley, ū'tza'
cālīchihuīna'n xluca'n a'ntīn cāmaxquī'canī't huan
ley. Chuntza' ixlīhuākca'n talaclē'n na ixlacapūn
Dios. Lā' nīn tintī' tzē nahuan palh tū' laclē'n.

20 Nīn tintī' tlōkentaxtūkō'nī't a'ntū līmāpa'ksīni'n
huan ixley Dios. U'tza' nīn tintī' lītasu'yu palh
tzey na ixlacapūn Dios. Huan ley xmān tzē
naquincāmāsu'ni'yāni' palh quina'n ka'lhīyāuj
quintalaclē'i'ca'n.

*Tapūtaxtu xluca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Jesu-
cristo māpūtaxtūnu'n*

21 Lā' chuhua'j tasu'yunī't que Dios tū'
catīmāpānūni'lh ixtalaclē'i' kalhatin chi'xcu'
a'ntī xmān tlōkentaxtūcu'tun huan ley. Xtunc
a'nchī Dios cālīmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n
tachi'xcuhuī't. Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn
Dios a'nlhā tatzō'kni' huan ley lā' a'nlhā huanican
profetas. 22 Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n
ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Jesucristo
tzē namāpūtaxtūnu'n. Lā' chuxatī a'ntīn kalhlaka'ī'
huā'mā', ū'tza' Dios namāpūtaxtū palh xla' israelita

lā' palh tū' israelita. ²³ Quilīhuākca'n tlahuanī'ta'uj quintalaclē'i'ca'n. Nīn tintī' a'ntī līl catejtin latā'kchoko chuntza' hua'chi Dios lacasqui'n. ²⁴ Pero Dios lej lakalhuma'nīni'n. Cristo Jesús māpalalh por quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n. ²⁵ Chu a'nchī ixtapuhuān Dios, Jesucristo xtokohua'ca'ca. Xla' nīlh lā' chuntza' xla' xapakō'lh ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' palh stu'ncua' Jesucristo xapakō'lh ixtalaclē'i'ca'n. Chuntza' tasu'yu que Dios huāk tzey a'ntū tlahua. A'xni'ca' tūna'j ixnī Cristo, Dios ixpātī a'nchī ixtlahuacan a'ntūn tū' tzey. ²⁶ Lā' chuhua'j Cristo nīnī't lā' cāmāpānūni'nī't huan ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' palh stu'ncua' Jesucristo māpalakō'lh ixtalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tasu'yu palh Dios tlahua xmān a'ntūn tzey.

²⁷ Tintī' a'ntīn tzē naka'tla'jca'tzī na ixlacapūn Dios. Palh kalhatin cahuā ixtlōkentaxtūkō'lh ixley Dios, chuntza' tzē ixlīka'tla'jca'tzīlh. Tūla ka'tla'jca'tzīyāuj, como Cristo ū'tza' a'ntīn quincāmāpūtaxtūnī'ta'ni' como līpāhuanāuj xla'. ²⁸ Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n por ixpālacata kalhlaka'ī'yāuj que Jesucristo quincāmāpūtaxtūyāni', lā' a'yuj quina'n tū' tlōkentaxtūnī'ta'uj huan ley.

²⁹ Ixtachi'xcuhuī't Dios, xla'ca'n tū' xmān israelitas. Lā' nā xla'ca'n a'ntīn tū' israelitas nā ixtachi'xcuhuī't Dios. ³⁰ Dios xmān kalhatin. Xla' cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Jesucristo māpūtaxtūnu'n lā' a'yuj xla'ca'n israelitas lā' a'yuj tū'. ³¹ Huā'mā' tū' huanicu'tun que mākēnūmā'nauj huan

ley. Como kalhlaka'ī'yāujtza' que Jesucristo quincāmāpūtāxtūyāni', más xa'nca natlahuayāuj a'ntū lej tzey chu a'nchī huan huan ley.

4

Abraham ixlīpāhuan Dios

¹ Chuhua'j na'icchihiūina'n ixpālacata Abraham, quimpapca'n quina'n israelitas. ¿Chichū līmāspūtūnu'ni'ca ixtalaclē'i'? ² Palh Abraham tzē ixtlōkentāxtūkō'lh cahuā a'ntū Dios ixuanī lā' palh chuntza' Dios ixlīmāpānūni'lh ixtalaclē'i', chuntza' tzē ixlīka'tla'jca'tzīlh Abraham. Lā' como tū' chuntza' lalh, tūlah līka'tla'jca'tzīlh. ³ Ixtachihuīn Dios huan que Abraham ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que lej tzey Abraham. ⁴ A'xni'ca' kalhatin chi'xcu' maksuja, xla' maxquī'can ixtatlaj. Lā' ixtatlaj xla' tū' hua'chi lē'ksajna'. Māpalacan como maksuja. Lā' ū'tza' lītā'mālacastuccan huā'mā'. ⁵ Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n xlaca'n a'ntīn talīpāhuan Dios, lā' a'yuj nīn tuntū' tatlahuanī't a'ntū xatzey na ixlacapūn Dios. Huā'mā' hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. Lā' tū' hua'chi ixtatlajca'n a'ntū tatlajani't. ⁶ Lā' nā David līchihuīna'lh huā'mā'. Līchihuīna'lh a'nchī talīpāxuhua a'ntī Dios cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n xmān hua'chi talakalhu'mān lā' tū' por tatlahuanī't catūhuā a'ntūn tzey. ⁷ Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū hualh David:

Lej tapāxuhua xlaca'n a'ntīn Dios
cāmāspūtūnu'ni'nī't lā' cāxapani'nī't
ixtalaclē'i'ca'n.

8 Lej tapāxuhua xlaça'n a'ntī Dios tū' caticāmāmāpalañilh a'ntūn talaclē'n.

9 Na'iccākalhasqui'ni'yāni' catūhuā. ¿Chā hui'xina'n puhua'nā'tit que Dios cāmāspūtūnu'ni' xmān a'ntī cācircuncidarlīcanī't chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas? Tū' chuntza'. Nā Dios cāmāspūtūnu'ni' a'ntīn tū' cācircuncidarlīcanī't. Iccāhuaninī'ta'ntza' que Abraham ixlīpāhuan Dios, lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que lej tzey Abraham. 10 Lā' a'xni'ca' pātle'kelh huā'mā', Abraham tūna'j ixcircuncidarlīcanī't. 11 A'calistān circuncidarlīca. Lā' huā'mā' līlakapascan que Abraham tzey na ixlacapūn Dios por ixpālacata ixlīpāhuan Dios, a'yuj tūna'j ixcircuncidarlīcan. Lā' chuntza' Abraham hua'chilh xatāta' de ixlīhuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni'lh ixtalacelē'i'ca'n por ixpālacata talīpāhuan Dios, a'yuj tū' cācircuncidarlīcanī't. 12 Lā' nā hua'chilh xatāta' de a'ntī cācircuncidarlīcanī't. Lā' tū' por ixpālacata cācircuncidarlīcanī't. Hua'chilh ixtāta'ca'n como chuntza' takalhlaka'ī' xlaça'n chuntza' hua'chi quimpapca'n Abraham kalhlaka'ī'lh a'xni'ca' tūna'j ixcircuncidarlīcanī't.

Dios tlōkentaxtūlh a'ntū ixuanī't

13 Dios huanilh Abraham que namaxquī' huan quilhtamacuj, xla' lā' nā ī'xū'yātā'natna'. Huanilh huā'mā' tū' por ixpālacata Abraham a'kahuāna'ni'lh huan ley. Tū' chuntza'. Dios huanilh huā'mā' como Abraham ixkalhlaka'ī'nī't que stu'ncua' a'ntū Dios ixuaninī't lā' ū'tza' līlaktzī'lh palh tzey. 14 Dios hualh que nacāsīcua'lanālī huan tachi'xcuui't. Lā' tū' por ixpālacata tatlōkentaxtū huan ley. Tū' ū'tza' cālīsīcua'lanālīcan. Palh chuntza' cahuā, palh Dios ixcāsīcua'lanālīlh

xmān xluca'n a'ntīn tatlōkentaxtū huan ley, chuntza' nīn tintī' ixsicua'lanālīca, como tintī' tzē tlōkentaxtū huan ley. Lā' nā tū' ixcāsicua'lanālīca nīn xluca'n a'ntīn takahlaka'ī'. ¹⁵ Huan ley quincāmāsu'ni'yāni' palh laclē'nāuj lā' ū'tza' lītasqui'nī que napātīni'nāuj. Palh tū' cahuā ixa'nalh huan ley, tū' ixca'tzīuj palh laclē'nāuj.

¹⁶ A'ntī Dios cāsicua'lanālī, ū'tunu'n a'ntīn takahlaka'ī'. Dios cātlahuani' huā'mā' talakalhu'mān ixlīhuākca'n a'ntīn takahlaka'ī' chuntza' hua'chi Abraham a'yuj xluca'n israelitas lā' a'yuj tū', pero takahlaka'ī'lh que stu'ncua' a'ntū huan Dios. Chuntza' Abraham hua'chilh xatāta' de quilīhuākca'n a'ntīn kalhlaka'ī'yāuj. ¹⁷ Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios huanilh huan Abraham:

Quit iclacsacnī'ta'ni' lā' chuntza' nala'ya' hua'chi xatāta' de huan tachi'xcuhuī't de ixlīhuāk xalanī'n nac quilhtamacuj.

Lā' Abraham kalhlaka'ī'lh a'ntū Dios hualh que ixtlōkentaxtūlh. Dios ū'tza' a'ntīn tzē nacāmālahuanīchoko huan nīnī'n lā' xla' nā cāmaxquī' ixquilhtamacujca'n a'ntīn tūna'j tahuī'lāna'.

¹⁸ Dios ixuaninī't Abraham que naka'lhī kalhatin ixcaman. Lā' Abraham kalhlaka'ī'lh a'ntū ixuaninī't Dios. Lā' puhualh que stu'ncua', lā' a'yuj ixtasu'yu palh tūlah ixlalh xatāta' de lhūhua' tachi'xcuhuī't. Abraham kalhlaka'ī'lh a'nchī ixuanicanī't:

Mixū'yātā'natna' lej lhūhua' natala.

¹⁹ Lā' Abraham papatzīntza' ixuanī't. Ixka'lhī hua'chi cien cā'ta. Lā' Sara, a'ntī ixpuscāt, to'kotzīntza' ixuanī't para naka'lhī ixcaman. Lā' a'yuj lej papatzīntza' ixtahuanī't, Abraham tū'

pātza'nkāl̄h de nakalhlaka'ī' que Dios nacāmaxquī' kalhatin ska'ta'. ²⁰ Tū' puhualh palh Dios tū' ix-maxquī'lh a'ntū huanilh. Xla' ā'chulā' ixkalhlaka'ī' lā' ixmāka'tlī' Dios. ²¹ Xla' ixca'tzī' palh Dios tzē natlahua a'ntū ixuanini't. ²² Abraham kalhlaka'ī'lh que napātle'ke a'nchī Dios ixuanini't lā' ū'tza' Dios līmāpānūni'lh ixtalaclē'i'.

²³ Huanmā' tū' tzo'kca xmān para que na'a'cnīni'ni'cañ Abraham. ²⁴ Lā' nā tatzo'kni' para que quina'n tzē naca'tziyāuj que Dios nā quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n quina'n antī līpāhuanāuj Dios. Xla' ū'tza' a'ntī mālakahuanīchokolh quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ²⁵ Dios macamilh Jesucristo para nanī por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n. Lā' ā'calīstān mālakahuanīchokolh. Lā' ū'tza' Dios quincālīmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.

5

Tū' caticāmāpātīnīca xlaca'n a'ntī Dios cāmāpānūni'nī't ixtalaclē'i'ca'n

¹ Como quina'n kalhlaka'ī'nī'ta'uj que Jesucristo tzē māpūtaxtūnu'n, Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza' ixtā'ca'tza Dios quina'n, como Dios quincāmāspūtūnu'ni'ni' por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

² Lā' como kalhlaka'ī'yāuj que Jesucristo quincāmāpūtaxtūyāni', Dios quincālakalhu'manāni'. Lā' chuhua'j pāxuhuyāuj como ca'tziyāuj palh na'a'nāuj nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Dios.

³ Lā' nā līpāxūj hui'lāna'uj a'yuj pātīni'mā'nauj, como ca'tziyāuj que chuntza' nasca'tāuj līlacatzucu napātīni'nāuj. ⁴ Lā' palh līlacatzucu

napātīni'nāuj, chuntza' Dios nalīpāxuhua. Lā' chuntza' ca'tziyāuj palh nalaka'nāuj Dios. ⁵ Tū' catita'a'kxokouj. Ixlīstu'ncua' nalaka'nāuj xla'. Huā'mā' xa'nca ca'tziyāuj, como u'cxca'tziyāuj na qui'a'clhcunucca'n a'nchī Dios lej quincāpāxquī'yāni'. Huā'mā' quincāmā'u'cxca'tzīnīyāni' huan Espíritu Santo. Lā' ū'tza' a'ntī Dios quincālakmacamini'ta'ni'.

⁶ Quina'n tūla catipūtaxtūj māni' quē'cstu'ca'n. Lā' chuntza' a'xni'ca' chílh huan chí'chini' a'ntū Dios ī'lhcā'nī't, Cristo nīlh por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n. ⁷ Nīn tintī' nīcu'tun por ā'kalhatin a'yuj xla' kalhatin chí'xcu' a'ntī nīn tuntū' tlahuanī't. Chō'la nanī ā'kalhatin por a'ntī lej tzeyā chí'xcu'. ⁸ Lā' Cristo nīlh por quimpālacataca'n quina'n a'yuj lej malo ixuanī'ta'uj. Chuntza' Dios līmāsu'yulh palh lej quincāpāxquī'yāni'. ⁹ Lā' chuhua'j como Cristo nīlh por quimpālacataca'n, chuntza' Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza' līca'tziyāuj palh tū' quinticāmālaclē'nīni' a'xni'ca' nachin huan ā'xmān chí'chini'. ¹⁰ Quina'n ixtā'ca'tza Dios ixuanī'ta'uj. Lā' Dios quincātlahuani' ixamigo, como Cristo, ixO'kxa' Dios, nīlh por quina'n. Lā' como quina'n ixamigo Dios lā' como Cristo lakahuanchokopā, ā'chulā' ca'tziyāuj que Cristo quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' quinticāmālaclē'nīni'. ¹¹ Lā' ū'tza' līpāxuhuyāuj como tū'tza' Dios quinticāmālaclē'nīni'. Lā' nā līpāxuhuyāuj como Dios quincātlahuani'ta'ni' ixamigo por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Por ixpālacata Adán laclē'ncan lā' por ixpālacata Cristo tzē nalīpūtaxtucan

¹² Xapū'la ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixuanican Adán. U'tza' a'ntī xapū'la lā' chū'cus tlahualh talaclē'i'. Lā' por ixtalacē'i' ū'tza' līnīlh. Lā' chuhua'j ū'tza' talīnīkō' huan tachi'xcuhuī't como ixlīhuākca'n tatlakuanī't ixtalacē'i'ca'n. ¹³ A'xni'ca' Moisés tūna'j ixmaxquī' Dios huan ley, huan tachi'xcuhuī't ixtatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey. Lā' a'yuj tūla ixuancan que xluca'n ixta'a'kapālhkānī't huan ley, como tūna'j ixcāmaxquī'canī't huan ley, xluca'n ixtalacē'ncus na ixlacapūn Dios. ¹⁴ Lā' chuntza' talīnīlh a'yuj xluca'n tū' tatlualh chu a'cxtim a'ntūn tlahualh Adán, a'xni'ca' tū' a'kahuāna'ni'lh Dios. Por ixpālacata Adán talacalhlh ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' Cristo tū' chuntza' ixuanī't. Lej tzey a'ntū cātlahuani'lh ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't.

¹⁵ Ixtu'ca'n lej xtuncnu'; tū' chu lakatin. Adán tlahualh talaclē'i'. Lā' ū'tza' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talīnī. Dios ixcālakalhu'mankō' huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuhua'j tzē natapūtaxtu por ixpālacata Jesucristo. Lā' ū'tza' hua'chi lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. ¹⁶ Xtunc a'ntūn tlahualh Adán. Lā' xtunc a'ntūn tlahualh Dios. Ixpālacata Adán, como tlahualh talaclē'i', lā' ū'tza' ixtasqui'nī nacālīmālacē'nīkō'can ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā' como Dios ixcālakalhu'man, lhūhua' a'ntūn cāmāpānūni'canī'ttza' ixtalacē'i'ca'n. ¹⁷ Kalhatin a'ntī xapū'la lā' chū'cus tlahualh talaclē'i'. Lā' ū'tza' Adán. Lā' ū'tza' talīnīkō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā' xtunc a'ntū tlahualh ā'chā'tin chi'xcu' a'ntī huanican Jesucristo. Por ixpālacata Jesucristo, Dios cālakalhu'malh huan tachi'xcuhuī't lā' Dios

cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n lā' nā cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

¹⁸ Chuntza' ixlīhuākca'n nacāmālaclē'nīkō'can por ixpālacata lakatin talaclē'i' a'ntūn tlahualh Adán. Lā' nā chuntza' por ixpālacata tlahuaca catūhuā a'ntūn tzey, chuntza' ixlīhuākca'n tzē nacāmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n lā' tzē nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. ¹⁹ Adán tū' a'kahuāna'ni'lh Dios lā' ū'tza' talīlaclē'n ixlīhuāk tachi'xcuhū't. Lā' Jesucristo, xla' a'kahuāna'ni'lh Dios lā' ū'tza' ixlīhuākca'n tzē nacālīmāpānūni'kō'can ixtalaclē'i'ca'n.

²⁰ Dios māstā'lh huan ley. Lā' huā'mā' ley ā'chulā' māsu'yulh palh quina'n ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' a'yuj ā'chulā' ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey, ā'chulā' Dios quincālakalhu'manāni'. ²¹ Xapū'la quilīhuākca'n ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' lītasqui'nī que nanīkō'yāuj. Lā' chuhua'j como Dios lej lakalhu'mana'n, tzē naka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' Dios naquincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

6

A'ntūn tatā'tapa'ksī Cristo, xluca'n tū'tza' cāmāpa'ksī a'ntū xako'hua'jua'

¹ Lasā' kalhatin nahuan que mejor natlahuayāuj ā'chulā' a'ntūn tū' tzey lā' chuntza' ā'chulā' Dios nalakalhu'mana'n. ² Huā'mā' quina'n tūla catihuáj chuntza'. Quina'n makxteknī'ta'ujtza' natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Tūlatza' natlahuatā'kchokoyāuj a'ntūn tū' tzey. ³ Lā' hui'xina'n ca'tzīyā'tit que quilīhuākca'n a'ntūn

tapa'ksiyāuj con Cristo, chu lakatin lauj con xla'. Hua'chilh ixtā'nīnī'ta'uj Cristo. ⁴ Lā' a'xni'ca' a'kpaxāuj, hua'chilh tā'tā'cnūyāuj Cristo. Lā' hua'chilh tā'lakahuanchokonī'ta'ujtza' con Cristo por ixlīmāpa'ksīn Dios quinTāta'ca'n. Lā' chuhua'j ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n.

⁵ Lā' como chu lakatin tā'lanī'ta'uj con Cristo chuntza' hua'chilh ixtā'nīnī'ta'uj. Lā' como Cristo lakahuanchokolh, quina'n nā ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n. ⁶ Ca'tziyāuj que taxtāpalīnī'ta'ujtza'. Xapū'la ixtlahuatlā'huanāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' chuhua'j hua'chilh ixquincātā'taxtokohua'ca'nī'ta'ni' con Cristo. Lā' chuntza' tzē nalatā'kchokoyāujtza' xtunc. Tū'tza' quincāmāpa'ksīyāni' a'ntū xako'hua'jua'. ⁷ Kalhatin a'ntū xanīntza' tū'tza' tlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' nā quina'n tū'tza' quincāmāpa'ksīyāni' a'ntūn tū' tzey. ⁸ Hua'chilh ixtā'nīnī'ta'uj Cristo, lā' hua'chilh ixtā'lakahuanchokonī'ta'ujtza' Cristo. ⁹ Ca'tziyāuj que Cristo lakahuanchokolh. Lā' tū'tza' maktin catinīlh. Xla' natahui'la para pō'ktu. ¹⁰ Cristo xmān maktin nīlh por ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuhua'j Cristo hui'. Lā' xla' tlahuamā' ixtapuhuān Dios. ¹¹ Calīhui'lī'tit de que tū'tza' natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquiltamacujca'n por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' chuhua'j calatā'kchokotit chu a'nchī ixtapuhuān Dios.

¹² Tū'tza' catamakxtektit nacātamāpa'ksīyāni' a'ntū ko'hua'jua'. Tū'tza' catlahua'tit a'ntū ixtapuhuān mimacni'ca'n a'ntūn tū' tzey.

¹³ Tū' catamakxtektit que mintapāstacna'ca'n

nacāmātlahuīyāni' a'ntūn tū' tzey. Camakxtektit que Dios nacāmāpa'ksīyāni'. Lā' como ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n, catlahua'tit ixtapuhuān Dios. ¹⁴ Tū'tza' nacāmāpa'ksīyāni' a'ntūn tū' tzey. Tū'tza' līpāhuanāuj huan ley. Līpāhuanāuj xmān ixtalakalhu'mān Dios.

A'ntū lītālacastuca a'ntīn tamakscuja

¹⁵ A'yuj tū'tza' līpāhuanāuj huan ley, quina'n tūla tlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. ¹⁶ Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que palh ka'lhī'yā'tit kalhatin jefe, ka'lhī natlahua'yā'tit a'ntū nahuan xla'. Lā' nā chuntza' xlaca'n a'ntīn tatamakxteka nacāmāpa'ksī a'ntū ko'hua'jua', xlaca'n ka'lhī natatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey ka'lhī que natanī. Lā' xlaca'n a'ntīn tatamakxteka nacāmāpa'ksī Dios, xlaca'n natatlahua a'ntū Dios lacasqui'n. ¹⁷ Lā' quit icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios por mimpālacataca'n. Chuhua'j hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit a'ntūn cātamāsu'ni'ni' lā' a'ntū maklhtīni'ntit. Lā' tū'tza' cāmāpa'ksīyāni' a'ntūn ko'hua'jua'. ¹⁸ Lā' como makxteknī'ta'ntittza' a'ntūn ko'hua'jua', chuhua'j tlahua'cu'tunā'tit a'ntū xatzey. ¹⁹ Chuntza' icchihuīna'n quit para que hui'xina'n namāchekxīyā'tit. Xapū'la hui'xina'n tamakxtektit que nacāmāpa'ksīyāni' a'ntū ko'hua'jua'. Lā' ā'chulā' ixtlahua'pā'na'ntit a'ntū ko'hua'jua'. Lā' chuhua'j catamakxtektit que Dios nacāmāpa'ksīyāni'. Lā' ā'chulā' natlahuatēlha'yā'tit a'ntū lej tzey.

²⁰ Xapū'la a'xni'ca' ixcāmāpa'ksīyāni' a'ntū xako'hua'jua', hui'xina'n tūla ixtlahuayā'tit

a'ntūn tzey. ²¹ Chuhua'j līmāxana'nā'tit a'ntū ixtlahua'yā'tit xapū'la. Lā' a'ntū ixtlahua'yā'tit xapū'la, nīn tuntū' ixlīmaclacasqui'nā'tit. Lā' a'ntī tatlahua huā'mā', xluca'n natanī. ²² Lā' chuhua'j como Dios cāmāpa'ksīyāni' hui'xina'n, chuntza' taxtunquīnī'ta'ntit de a'ntū ko'hua'jua'. Lā' chuhua'j tzētza' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. ²³ Xluca'n a'ntī cāmāpa'ksī a'ntū ko'hua'jua', xluca'n natamaklhtīni'n a'ntū hua'chi ixtatlajca'n, lā' ū'tza' huan līnīn. Dios quincāmaxquī'yāni' a'ntū hua'chi lē'ksajna', lā' ū'tza' xasāsti' quinquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī que quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo tzē māpūtaxtūnu'n, xluca'n cāmaxquī'can xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

7

A'ntū lītalacastuca huan puscāt a'ntīn tapūchahualhtza'

¹ Hui'xina'n tā'timīn, lakapasā'tit huan ley. Ca'tzīyā'tit que kalhatin chi'xcu' natlahua a'ntū huan huan ley, līhuan lahuī' nac quilhtamacuj. Lā' a'xni'ca' xla' nīnī'ttza', huan ley tū'tza' māpa'ksī. ² Lā' kalhatin puscāt a'ntīn tapūchahuanī'ttza', xla' ka'lhī ixkōlu' līhuan huan chi'xcu' lahuī' nac quilhtamacuj. Chuntza' huan huan ley. Lā' palh huan chi'xcu' nī, lā' chuntza' huan puscāt tū'tza' ka'lhī ixkōlu'. Chuntza' huan huan ley. ³ Lā' palh huan puscāt ka'lhī ixmakchi'xcu' lā' palh ka'lhīcus ixkōlu', chuntza' xla' tlahua talākahlī'n. Lā' palh nī ixkōlu', huan ley namakxteka natapūchahuapala.

Lā' xla' a'yuj tapūchahuapala, chuntza' tū' tlahua talākalhī'n.

⁴ Lā' hui'xina'n tā'timīn, hua'chilh ixnīnī'ta'ntit con Cristo. Lā' ū'tza' lītapalalhtza' a'ntū ixla-clīpinā'tit chu a'nchī huan ley. Lā' chuhua'j huan ley tū'tza' cāmāpa'ksīyāni'. Chuhua'j tapa'ksīyā'tit con Cristo. Lā' xla' lakahuanchokonī'ttza'. Lā' tzētza' nalatahui'la'yā'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n. ⁵ A'xni'ca' tūna'j tapa'ksīyāuj con Dios, quina'n ixlatlā'huanāuj chu a'nchī xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n. Lā' a'xni'ca' lakapasui ixley Dios, ā'chulā' ixtlahuayāuj talaclē'i'. Lā' a'ntīn tatlahua huā' tamā'na catūhuā, xlaca'n natanī. ⁶ Lā' chuhua'j huan ley tū'tza' quincāmāpa'ksīyāni', como hua'chilh tā'nīnī'ta'ujtza' Cristo. Xapū'la ixquincātasāmākalhlaka'ī'nīyāni' huan ley. Chuhua'j a'kahuāna'ni'yāuj Dios como ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Lā' ū'tza' lītlahuacu'tunāuj ixtapuhuān Dios.

Huan tachi'xcuhuī't ixa'cstuca'n tūla tamakx-teka antūn tū' tzey

⁷ Tzēlasā' hui'xina'n nahua'nā'tit que tū' tzey huan ley. Chuntza' tū' stu'ncua'. Huan ley quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī huanī't huan talaclē'i'. Huan ley huan:

Tū' tilakca'tzana' a'ntū ixla' ā'chā'tin.

Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj que ū'tza' huā'mā' talaclē'i'.

⁸ Lā' a'xni'ca' icca'tzīlh huā'mā' līmāpa'ksīn, ā'chulā' xa'īclakca'tzan a'ntū ixla' ā'chā'tin. A'xni'ca' tūna'j ixlakapascan huan ley, tū' ixca'tzīcan a'nchī huanī't huan talaclē'i'. ⁹ A'xni'ca' tūna'j xa'īcmāchekxī huan ixley Dios, quit xa'īcpuhuan palh xa'nca xa'īclatlā'huan. Lā' a'xni'ca'

icmāchekxīlh huā'mā' līmāpa'ksīn, icca'tzīlh palh xa'iclaclē'n na ixlacapūn Dios. Lā' chuntza' Dios naquimāpātīnī. ¹⁰ Huan ley quincāmāsuni'nī'ta'ni' para que līlacatejtin natahuī'layāuj. Lā' quit quimāsu'ni'lh huan ley que xa'iclaclē'n lā' ū'tza' Dios ixquilīmālaclē'nīlh. ¹¹ Qui'a'kxokoca por ixpālacata talaclē'i'. U'tza' iclīpuhualh quit que tzē iclōkentaxtūkō' ixley Dios. Huan ley quimāsu'ni'lh que Dios naquimālaclē'nī por ixpālacata quintalacē'i', como tūlah iclōkentaxtūkō'lh huan ley.

¹² Ixley Dios lej tzey. Lā' tzey huāk a'ntū huan ley māpa'ksī. ¹³ A'yuj ixley Dios lej tzey, ū'tza' huā'mā' a'ntū quimāsu'ni'lh palh xa'iclaclē'n. Lā' nā quimāsu'ni'lh palh lej ko'hua'jua' a'ntū xa'ictlahuamā' lā' ū'tza' ixquilīmāpātīnīlh Dios.

¹⁴ Ca'tzīyāuj que huan ley ixla' Dios lā' lej tzey. Lā' quit tū' tzey xa'icuanī't como xa'ictlahua a'ntūn tū' tzey, chuntza' hua'chi ixlīhuāk huan tachi'xcuui't. ¹⁵ Quit tū' xa'icmāchekxī a'ntū xa'ictlahua. A'yuj quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, ū'tza' xa'ictlahua. Lā' a'yuj quit xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tzey, lā' tū' xa'ictlahua. ¹⁶ Lā' como quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, ū'tza' lītasu'yu palh quit xa'icpuhuan lej xatzey huan ley. ¹⁷ Lā' a'yuj quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, huan xako'hua'jua' quintapāstacna' ū'tza' ixquimātlahuī a'ntūn tū' tzey. ¹⁸ Xa'icca'tzī que quit quē'cstu tūla xa'ictlahua a'ntūn tzey. Lā' ū'tza' tūla xa'ictlahua a'ntūn tzey, a'yuj chuntza' xa'ictlahuacu'tun a'ntū xatzey. ¹⁹ Lā'

a'yuj xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tzey, chuntza' tū' xa'ictlahua. Lā' a'yuj tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntūn ko'hua'jua', chuntza' xa'ictlahua. ²⁰ Hua'chilh quintapāstacna' xako'hua'jua' a'ntū ixtlahuamā' a'ntūn tū' tzey, lā' hua'chilh tū' quit, como quit tū' xa'ictlahuacu'tun a'ntū ko'hua'jua'.

²¹ Pō'ktu chuntza' ixuanī't. A'xni'ca' quit xa'ictlahuacu'tun a'ntūn tzey, xmān tzē xa'ictlahua a'ntūn tū' tzey. ²² Quit xa'nca xa'icca'tzī que lej tzey ixley Dīos. Lā' xa'iclipāxuhua a'xni'ca' icpāstacli huā'mā' ley. ²³ Lā' a'yuj xa'ictlahuacu'tun a'ntū huan ixley Dīos, hua'chi ā'lakatin līmāpa'ksīn ixmāpa'ksīmā' quimacni'. Huā'mā' līmāpa'ksīn ixtā'ca'tza ixley Dīos. Quit hua'chilh xatachī'n xa'icuanī't, como tūla xa'icmakxteka de ictlahua a'ntūn tū' tzey.

²⁴ Icxantila quit. Tūla xa'icpūtaxtu de ixlīmāpa'ksīn a'ntūn tū' tzey. Lā' ḡtichū tzē namāpūtaxtū kalhatin de huan līmāpa'ksīn a'ntū ko'hua'jua'? ²⁵ Dīos ū'tza' a'ntīn tzē namāpūtaxtūnu'n por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Xapū'la quimacni' ixtlahuacu'tun a'ntū ixlacasqui'n huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn, a'yuj quit xa'ictlōkentaxtūcu'tun ixley Dīos. Lā' chuhua'j Dīos quimāpūtaxtūnī't de huā'mā' līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' iclīmaxquī' Dīos pāxcatca'tzī.

8

Huan Espiritu Santo cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntīn takalhlaka'ī'

¹ Lā' chuhua'j tū'tza' caticāmālaclē'nīlh Dīos xlaca'n a'ntīn talīpāhuan Cristo lā' talatllā'huan

chu a'nchī ixtapuhuān huan Espíritu Santo lā' tū'tza' talatlā'huan chu a'nchī ixtapāstacna'ca'n ko'hua'jua'. ² Lā' huan Espíritu Santo ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' tzē cālīmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Cristo Jesús māpūtaxtūnu'n. Lā' quilakmāxtulh de huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn a'ntū ixquimātlahuī a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' Dios tū'tza' quintimālaclē'nīlh. ³ Ixley Dios tūla catimāpūtaxtūlh catīhuā, como tintī' a'ntīn tzēn tlōkentaxtūkō' huanmā' ley. Dios tlhualh a'ntū tūla tlhualh huan ley. IxO'kxa' macamilh para namāpānū huan talaclē'i'. Lā' a'xni'ca' milh, ixtasu'yu hua'chi kalhatin de quina'n. Xmān xla' tū' tlhualh a'ntūn tū' tzey hua'chi quina'n. Xla' māpalalh a'ntū quina'n ixlaclē'nāuj. Lā' chuntza' quincālīmāpūtaxtūni' de huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn a'ntū ixquincāmātlahuīyāni' a'ntūn tū' tzey. ⁴ Lā' chuntza' līlatlā'huanāujtza' chu a'nchī ixley Dios como tlhuayāuj a'ntūn quincāmāca'tzīnīyāni' huan Espíritu Santo. Lā' tū'tza' latlā'huanāuj chu a'nchī xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n.

⁵ A'ntīn tatlahuacu'tun chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, xla'ca'n talē'ca'a'n tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' a'ntīn tatlahuacu'tun a'ntū cāmāpuhuanī huan Espíritu Santo, xla'ca'n talē'ca'a'n tatlahua a'ntū lacasquī'n Dios. ⁶ A'ntīn talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, xla'ca'n nacāmālaclē'nī Dios. Lā' a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuān Dios, xla'ca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n lā' tza'ta'ta' ixa'clhcunucca'n. ⁷ Huāk ixtā'ca'tza

Dios a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n. Tū' tatlahua a'ntū huan ixley Dios. Lā' a'yuj ixtatlahuacu'tulh, tūlah ixtitatlhualh. ⁸ Lā' a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, xlaça'n tūla tamāpāxuhuī Dios.

⁹ Hui'xina'n tū'tza' latlā'hua'nā'tit chuntza'. Hui'xina'n latlā'hua'nā'tittza' chu a'nchī ixtapuhuān huan Espíritu Santo, como huan Espíritu Santo cātā'lahui'lāni' hui'xina'n. Lā' a'ntīn tū' taka'lhī huan Espíritu Santo, xlaça'n tū' tatapa'ksī con Cristo. ¹⁰ Lā' quina'n, Cristo quincātā'lahui'lāni'. Quimacni'ca'n natanī, como quilihuākca'n tlahuanī'ta'uj talaclē'i'. Lā' a'yuj quimacni'ca'n natanī, quina'n ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n, como Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n. ¹¹ Dios mālakahuanīchokonī't Jesús. Lā' a'yuj nanīyāuj, Dios naquincāmālakahuanīchokoyāni' quina'n como huan Espíritu Santo quincātā'lahui'lāni'.

¹² Lā' chuhua'j tā'timīn, tū'tza' catlahuáuj hua'chi xapū'la a'ntū xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n. ¹³ A'ntīn talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, Dios nacāmālaclē'nī. Lā' a'ntīn tamakxteknī'ttza' natatlahua chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, como huan Espíritu Santo cāmaktāya, xlaça'n para pō'ktu natalatahui'la.

¹⁴ Ixlihuākca'n a'ntīn tatlahua a'ntū cāmāpuhuanī huan Espíritu Santo, xlaça'n huāk ixcamana' Dios. ¹⁵ Chuhua'j ka'lhīyāuj huan Espíritu Santo. Lā' tū'tza' jicua'ni'yāuj Dios, hua'chi kalhatin mozo a'ntī ca'tzanca'tzī ixjefe. Ca'tzīyāuj que quina'n

ixcamana' Dios. Lā' ū'tza' tzē nalīhuanīyāuj:
 “Dios quinTāta'ca'n”. ¹⁶ Huan Espīritu Santo
 quincāmāca'tzīniyāni' palh quina'n ixcamana'
 Dios. ¹⁷ Lā' como quina'n ixcamana' Dios, chuntza'
 quina'n namaklhīni'nāuj a'ntū Dios nacāmaxquī'
 ixcamana'. Lā' a'ntū maxquī'can Cristo nā
 quina'n quilaca'n nala. Cristo lej pātīni'lh. Lā'
 nā chuntza' quina'n ka'lhī que napātīni'nāuj. Lā'
 chuntza' a'ntū namaxquī'can Cristo, lā' nā ū'tza'
 naquincātamaxquī'yāni'.

¹⁸ Chuhua'j lej pātīni'mā'nauj. Lā' ā'calīstān
 a'xni'ca' napāxuhuayāuj nac a'kapūn nahuanāuj
 que tū' lej pātīni'uj. Chuntza' icpuhuan quit.
¹⁹ Ixlīhuāk a'ntū a'nan nac quilhtamacuj
 lej taka'lhīmā'na hasta que Dios namāsu'yu
 a'ntī ixcamana'. ²⁰ Ixlīhuāk a'ntū a'nan nac
 quilhtamacuj ka'lhī que natamasa. Chuntza'
 Dios māpa'ksīni'lh. Lā' Dios puhuanī't que
 nalacāxtlahuapala. ²¹ Dios namāsāstī'kō'
 ixlīhuāk a'ntū a'nan nac quilhtamacuj
 a'xni'ca' nacāmaxquī' ixcamana' a'ntū lej
 xalactzey. ²² Ca'tzīyāuj que ixlīhuāk huan
 quilhtamacuj hua'chilh ixua'ntli'jli hua'chi
 kalhatin puscāt a'xni'ca' nalacatuncuītza'
 ixcaman. ²³ Lā' a'yuj quina'n ka'lhīyāujtza'
 huan Espīritu Santo, hua'chilh nā ixua'ntli'jui
 como ka'lhīmā'nauj hasta que a'xni'ca' Dios
 naquincāmāsāstī'ni'yāni' quimacni'ca'n lā' nā
 namāsu'yu que quina'n ixcamana' Dios. Lā'
 ka'lhīmā'nauj hasta que a'xni'ca' Dios nacāmaxquī'
 ixcamana' a'ntū lej xalactzey. ²⁴ Como quina'n
 quincātamāpūtaxtūnī'ta'ni'tza', ka'lhīmā'najcus
 a'ntū Dios naquincāmaxquī'palayāni' a'ntū lactzey.

Palh kalhatin ka'lhītza' catūhuā, xla' tū'tza' ka'lhīmā' huā'mā'. Lā' como sputacus a'ntū Dios naquincāmaxquī'yāni', lā' ū'tza' ka'lhīmā'nauj. ²⁵ Lā' como ca'tzīyāuj que Dios naquincāmaxquī'yāni' a'ntūn tūna'j ka'lhīyāuj, chuntza' lilacatzucu ka'lhīmā'nauj.

²⁶ Lā' huan Espíritu Santo quincāmaktāyayāni' a'xni'ca' tūla tlahuayāuj a'ntū tasqui'nī natlahuayāuj. A'xni'ca' kalhtō'ka'yāuj, quina'n tū' ca'tzīyāuj a'ntūn tasqui'nī nasqui'ni'yāuj Dios. Lā' huan Espíritu Santo quincāmāca'tzīnīyāni' a'ntū tasqui'nī nasqui'ni'yāuj. Lā' nā quincāmā'u'cxca'tzīnīyāni' a'ntūn tūla līchihuīna'nāuj. ²⁷ Lā' Dios cālaktzī'n qui'a'clhcunucca'n. Lā' xla' māchekxī a'ntū quincāmā'u'cxca'tzīnīyāni' huan Espíritu Santo, como huan Espíritu Santo squi'n chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Lā' huan Espíritu Santo squi'ni' Dios por quina'n, como quina'n tapa'ksiyāuj con Dios.

Ixlīhuāk nalītaxtuyācha' para ixtachi'xcuui't Dios

²⁸ Quina'n ca'tzīyāuj que ixlīhuāk a'ntū quincāpātle'keni'yāni', ixlīhuāk nalītaxtuyācha' a'ntū lej tzey para quilīhuākca'n a'ntī pāxquī'yāuj Dios. Dios quincāta'sani'ni' chu a'nchī ixpātunca'tzi como lacasqui'n que nalayāuj lej lactzey chu a'nchī ixtapuhuān. ²⁹ Xapū'la Dios ixquincālakapasāni' quina'n a'ntī ixcamana'. Lā' ixquincātlahuacu'tunāni' xalacuan hua'chi Jesucristo, ixO'kxa' Dios. Lā' chuntza' Jesucristo xla' hua'chi quimpuxcu'ca'n quilīhuākca'n tā'timīn. ³⁰ Dios quincāta'sani'ni' como ixpuhuanī't pū'la de

que Dios pō'ktu quincāpāxquī'yāni' a'yuj nanīyāuj lā' a'yuj hui'lāna'uj. Lā' nīn tintī' tzē naquincāmāmakxtekēyāni' Dios, nīn ángeles, lā' nīn a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn, lā' nīn tuntū' a'ntū a'nan, lā' nīn tuntū' a'ntū na'a'nampala. ³⁹ Tuntū' tzē naquincāmāmakxtekēyāni' Dios nīn tuntū' a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn, lā' nīn tuntū' a'ntū huī' nac quilhtamacuj. Ca'tzīyāuj que Dios pō'ktu quincāpāxquī'yāni' como ū'tza' huā'mā' a'ntū quincāmāsu'ni'ni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

9

Dios cālacsacli huan israelitas para natala ix-tachi'xcuhuī't Dios

¹ Stu'ncua' a'ntū na'iccāhuanīyāni'. Lā' tū' iccā'a'kxokomā'ni' como quit ictapa'ksī con Cristo. Lā' huan Espíritu Santo laktzī'n qui'a'clhcunuc lā' ca'tzī que stu'ncua' a'ntū na'icuan. ² Quit iccālīlakaputza quintā'israelitas hasta quince'tzani' qui'a'clhcunuc, como xlaca'n tū' takalhlakaī' Jesucristo. ³ Quit xa'icpātīni'lh por ixpālacataca'n quintā'israelitas lā' xa'ictaxtunquīni'lh de Cristo palh chuntza' cahuā tzē ixtalīpūtaxtulh quintā'israelitas. ⁴ Huan israelitas xlaca'n ī'xū'yātā'natna' Israel. Dios cālacsacli para nacātlahua ixtachi'xcuhuī't. Lā' Dios cāmāsu'ni'lh ixlīmāpa'ksīn. Lā' Dios chuntza' līlacāxui'līlh lakatīn convenio. Lā' cāmaxquī'lh huan ley. Lā' cāmāsu'ni'lh a'nchī natalīmācā'tanī. Lā' cāhuanilh catūhuā a'ntū lej tzey a'ntū nacātlahuani' xlaca'n. ⁵ Lā' xlaca'n ixnapapana'ca'n huan israelitas a'ntīn tahuī'lāna' chuhua'j. Lā' Cristo, a'xni'ca' milh nac quilhtamacuj, pu'nli hua'chi israelita.

Lā' Cristo māni' ū'tza' Dios a'ntī māpa'ksīni'nkō'.
Lā' ū'tza' māka'tlī'can para pō'ktu. Amén.

⁶ Tūla huancan que Dios tū' tlōkentaxtūlh a'ntū
cāhuanilh huan israelitas makāntza'. Dios tū'
cālacsacli ixlīhuākca'n huan israelitas. Lā' nā tū'
ixlīhuākca'n takalhlaka'ī'nī't Cristo. Lā' chuntza'
tū' ixlīhuākca'n israelitas ixtachi'xcuhuī't Dios.

⁷ Lā' tū' ixlīhuākca'n huan ī'xū'yātā'natna' Abra-
ham, tū' huāk ixcamana' Dios. Lej makāntza' Dios
huanilh Abraham:

Ixcamana' Dios natala a'ntī ixcamana' mi'o'kxa'
Isaac, lā' nā ī'xū'yātā'natna' Isaac.

⁸ A'ntū iccāhuanimā'ni' ū'tza' huā'mā: Huan israeli-
tas tū' huāk ixcamana' Dios, xmān a'ntūn taka'lhī
ixquilhtamacujca'n chu a'nchī hualh Dios. ⁹ Lā'
ū'tza' a'ntū Dios huanilh Abraham makāntza':

Huan chí'chini' a'ntū talhcān, quit na'ictlōkentaxtū
a'ntū icuaniyāni'.

Mimpuscāt, Sara, naka'lhī kalhatin ixcaman
xachi'xcu'.

¹⁰ Lā' chuhua'j ā'tāpātin huampala. Jacob lā'
Esaú a'ntī ixcamana' Rebeca xmān kalhatin
ixtāta'ca'n. Lā' ū'tza' a'ntī Isaac, quimpapca'n.

¹¹ Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtalacatuncuī huan camana',
Dios lacsacli kalhatin chu a'nchī ixtapuhuān
māni' xla'. Tū' lacsacli por a'ntūn tatlahualh
huan camana', como tuntū'na'j ixtatlahua a'ntū
ko'hua'jua' nīn a'ntūn tzey. ¹² Lā' Dios huanilh
Rebeca:

Huan xastancu namāpa'ksī ixpuxcu'.

¹³ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Quit lej xa'icpāxquī' Jacob.

Lā' Esaú tū' lej xa'icpāxquī'.

¹⁴ Chō'la catīhuā nahuan que tū' tzey a'nchī
līlacsacna'n Dios, como xmān kalhatin lacsaca lā'

ā'kalhtin tū'. Iccāhuaniyāni' que a'ntū tlahua Dios xla' huāk tzey. ¹⁵ Dios huanilh Moisés:

Na'iccālakalhu'man chu a'ntī na'iccālakalhu'mancu'tun.

¹⁶ A'makapitzīn tapuhuan que Dios nacālakalhu'man xlaca'n xmān por ixpālacata xlaca'n talacasqui'n. A'makapitzīn tapuhuan que Dios nacālakalhu'man como xlaca'n lej tzey a'ntūn tatlaha. Tū' chuntza'. Dios cālakaihu'man a'ntī cālakaihu'mancu'tun. ¹⁷ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī huanica huan rey xala' nac Egipto. Dios huanilh:

Quit iclīmānūni' milīrey, como quit xa'icmāsu'yucu'tun quilīmāpa'ksīn a'xni'ca' hui'x quintā'lātlaha'ya'.

Lā' chuntza' huan tachi'xcu'huī't xalanī'n na ixlīhuāk huan quilhtamacuj, xlaca'n nataca'tzī a'ntū quit tzē na'ictlahua.

¹⁸ Chuntza' tasu'yu que Dios cālakaihu'man a'ntīn cālakaihu'mancu'tun. Lā' makapitzīn a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun Dios, xlaca'n Dios cāmakxteka que xlaca'n más lacxumpi catalalh.

¹⁹ Tzēlasā' kalhatin nahuan: “Palh Dios chuntza' tlahua, ¿a'chī' quincāliyāhuayāni'? Palh Dios huan a'nchī nala kalhatin chī'xcu', chuntza' natachoko. Lā' tūlalh catitaxtāpalīh”. ²⁰ Palh kalhatin chuntza' ixquihuanilh, quit xa'icuanilh: “Hui'x xmān kalhatin chī'xcu'. Lā' ¿chichū puhua'na' palh tzē natā'lāhuani'ya' Dios?” Huan xālu de ti'ya't tū' chuntza' kalhasqui'nī huan lhta'mana' a'ntī tlahualh: “¿A'chī' quintla'hua' chuntza'?” ²¹ Huan lhta'mana' tzē natlahua de ti'ya't chu a'ntū xla' lacasqui'n. Chu ū'tza' con huan pūtlū'n tzē natlahua lakatin xālu a'ntū lej tzēhuanī't lā' lakatin xālu a'ntūn tū' tzēhuanī't.

22 Lā' nā chuntza' Dios lej lilacatzucu ixcāpātīni' xla'ca'n a'ntī ixtatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey. Lā' a'yuj Dios ixmāsu'yucu'tun palh ixa'kchā'n por ixpālacata huan talaclē'i', lā' a'yuj ixmāsu'yucu'tun palh ixka'lhī līmāpa'ksīn para nacāmāpātīnī, lā' a'yuj ixtasqui'nī que natapātīni'n, Dios ixcāpātīni' xla'ca'n. 23 Lā' nā Dios ixmāsu'yucu'tun palh xla' lej tzey. Chuntza tasu'yu como Dios quincālakalhu'mani' lā' quincālacāxtlahuanī'ta'ni' para nachā'nāuj nac a'kapūn. 24 Dios quincāta'sani'nī'ta'ni' quina'n a'ntī israelitas lā' nā xla'ca'n a'ntīn tū' israelitas. 25 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā tzo'kli Oseas a'ntū hualh Dios:

A'ntīn tū' quintachi'xcuhuī't ixtahuanī't, na'iccāmāpācuhuī quintachi'xcuhuī't.

Lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' ixcāpāxquī'can quit na'iccāpāxquī' xla'ca'n.

26 Lā' a'nlhā cāhuanica: “Hui'xina'n tū' quintachi'xcuhuī't”, xla'ca'n nacāmāpācuhuīcan ixcamana' Dios a'ntī xalakahuan.

27 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū hualh Isaías ixpālacataca'n huan israelitas. Xla' hualh:

A'yuj huan israelitas xla'ca'n laclhūhua' hua'chi huan cucuj a'ntū huī' nac mar, pero tū' ixlīhuākca'n catitapūtaxtulh, xmān macsti'na'j.

28 Lhūhua' tachi'xcuhuī't nacāmāpātīnīcan a'xni'ca' Dios nacāmālaclē'nī huan ā'xmān chi'chini'.

Lā' tū' catitakoxīlh.

29 Lā' nā Isaías chuntza' huampā:

Dios ka'lhī ixlīhuāk līmāpa'ksīn.

Palh xla' tū' ixcāmāxtekli natalatahui'la makapitzīn, quilīhuākca'n quina'n ixnīkō'uj

chuntza' hua'chi tanikō'lh xalanī'n nac
Sodoma lā' Gomorra.

*Huan israelitas tū' ixtakahlaka'ī'cu'tun huan
xatzey tachihuīn*

³⁰ Lā' nā chuntza' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. A'yuj xapū'la tū' ixtaputza a'nchī lactzey natalīla na ixlacapūn Dios, chuhua'j Dios cāmāpānūni'nī't ixtalaclē'i'ca'n como xlaca'n takahlaka'ī'lh que Jesucristo cāmāpūtaxtū. ³¹ Lā' huan israelitas talīhui'līlh takahlaka'ī' huan ley como tapuhualh que chuntza' Dios nacālaktzī'n xalacuan. Lā' xlaca'n tūlah tatlahualh para que tzey natala na ixlacapūn Dios. ³² Lā' ¿a'chī'? Como xlaca'n talacu'tulh lactzey na ixlacapūn Dios por ixpālacata a'ntū māni' xlaca'n ixtatlahua. Pero chuntza' tūla. Xlaca'n tū' takahlaka'ī'cu'tulh que Jesucristo tzē māpūtaxtūnu'n. Lā' xmān ū'tza' a'ntīn tzē māpūtaxtūnu'n. Hua'chilh ta'a'kche'kxlalh con lakatin chihuix, como Jesucristo hua'chi lakatin chihuix a'ntū pū'a'kche'kxlacan. ³³ Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā Dios huan: Quit icui'lī nac Sión kalhatin a'ntī hua'chi chihuix a'ntū pū'a'kche'kxlacan lā' hua'chi chihuix a'ntū pūmakahuascan.

Lā' xlaca'n a'ntīn talīpāhuan xla', tū' xmān chu tlakaj catitalīpāhuanli.

10

¹ Tā'timīn, quit lej iclacasqui'n que catapūtaxtulh quintā'israelitas. Lā' ū'tza' iclīsqui'ni' Dios huā'mā'. ² Quit icca'tzī que xlaca'n lej tamāpāxuhuīcu'tun Dios. Pero xlaca'n tū' tamāchekxī a'nchī līmāpāxuhuīcan Dios. ³ Xlaca'n tū' taca'tzī a'nchī Dios cālīmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n huan

tachi'xcuhuī't. Lā' chuntza' ixa'cstuca'n xluca'n taputza ā'tāpātin a'nchī nacālīmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza' tū' talīmakhltīni'ncu'tun a'nchī Dios cālīmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. ⁴ Dios nacāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Cristo māpūtāxtūnu'n, como Cristo xla', tlōkentāxtūkō'lh ixlīhuāk huan ley a'ntū ixla' Dios.

⁵ A'makapitzīn tatlōkentāxtūcu'tun huan ley como chuntza' tapuhuan que nacālīmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n. Makāntza' Moisés līchihuīna'lh de xluca'n. Xla' hualh:

Palh kalhatin tlōkentāxtūkō' ixlīhuāk huan ley, xla' napūtāxtu.

⁶ Lā' a'yuj Moisés hualh chuntza', quina'n Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n como kalhlaka'ī'yāuj que Cristo quincāmāpūtāxtūyāni'. Lā' ū'tza' māsuyucan na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzō'kni' que tū' tasqui'nī na'a'n catīhuā nac a'kapūn para nalīmīn Cristo. ⁷ Lā' tū' tasqui'nī catīhuā na'a'n a'nlhā tahui'lāna'ncha' huan nīnī'n lā' nalīmīn Cristo, como xla' lakahuanchokonī'ttza'. ⁸ Ixtachihuīn Dios huan:

Tū' jicslīhua' naca'tzīcan a'ntū ixlīstu'ncua' a'nchī cālīmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.

Hui'xina'n pāstacnī'ta'ntit lā' līchihuīna'nī'ta'ntit de huā'mā.

Lā' ū'tza' huā'mā' huan tachihuīn a'ntū icmāsu'yu lā' a'ntūn tasqui'nī nakalhlaka'ī'can palh stu'ncua'.

⁹ Lā' chuntza' palh huanāuj que Jesús ū'tza' quiMāpa'ksīni'ca'n lā' palh kalhlaka'ī'yāuj que stu'ncua' Dios mālakahuanīchokolh, chuntza' Dios naquincāmāpūtāxtūyāni'. ¹⁰ Palh

kalhlaka'ī'yāuj que Jesucristo māpūtāxtūnu'n lā' palh cāhuaniyāuj ā'makapitzīn palh kalhlaka'ī'yāuj, chuntza' Dios quincāmāpūtāxtūyāni' lā' Dios quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.

¹¹ Chuntza' ixlīstu'ncua'. Ixtachihuīn Dios huan: Xlaca'n a'ntīn talīpāhuan xla', tū' xmān chu tlakaj catitalīpāhuanli.

¹² A'cxtim a'nchī natalīpūtāxtu xlaca'n a'ntī israelitas lā' nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas. Dios xmān kalhatin. Lā' xla' lej cālakalhu'man ixlīhuākca'n a'ntīn tasqui'ni' Dios que nacāmaktāya.

¹³ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Ixlīhuākca'n a'ntī natasqui'ni' huan Māpa'ksīni' Cristo que nacāmāpūtāxtū, xlaca'n ixlīhuākca'n natapūtāxtukō'.

¹⁴ Nīn tintī' tzē nasqui'ni' Dios que namāpūtāxtū palh xla' tū' līpāhuan Cristo. Lā' nīn tintī' tzē līpāhuan xla' palh tūna'j ca'tzī nīn tuntū' de Cristo. Lā' nīn tintī' tzē naca'tzī huā'mā' palh tintī' catimāsu'ni'lh. ¹⁵ Lā' nīn tintī' tzē na'a'nācha' namāsu'yu palh tū' Dios namacā'nācha'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Lej tzey a'xni'ca' min kalhatin a'ntī namāsu'yu huan xatzey tachihuīn a'ntū ixla' Dios.

¹⁶ Lā' a'yuj cāmāsu'ni'canī't huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, ā'makapitzīn tū' takalhlaka'ī'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā Isaías huanilh Dios:

Quimāpa'ksīni', nīn tintī' kalhlaka'ī'cu'tun a'ntū icmāsu'yu.

¹⁷ Lā' makapitzīn takalhlaka'ī'lh palh stu'ncua', como ixtakaxmatnī't huan xatzey tachihuīn. Lā' ū'tza' a'ntū līchihuīna'n Cristo.

18 Quit iccākalhasqui'nīyāni': ¿Chu stu'ncua' que huan israelitas tū' takaxmatnī't huan xatzey tachi-huīn? Ixli'stu'ncua' takaxmatnī't. Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios:

Lakachu cākaxmatcan ixtachihuīnca'n a'ntī Dios cāmacā'nī't.

A'kahuankō'nī't na ixlihuāk quilhtamacuj a'ntūn tamāsu'yu.

19 Huan israelitas tūla tahuan que tū' tamāchekxī huan xatzey tachi-huīn, como xlaca'n a'ntīn tū' israelitas, xlaca'n tamāchekxī. Lā' ū'tza' huā'mā' lītzo'kli Moisés a'nlhā xla' tzo'kli a'ntū Dios cāhuanilh huan israelitas:

Na'iccāsīcua'lanālī a'ntīn tū' israelitas.

Lā' ū'tza' nacālīlakca'tzani'yā'tit hui'xina'n israeli-tas.

Na'iccālīmakā'kchā'nāni' hui'xina'n ixpālacata lakatīn tachi'xcu-huī't a'ntīn tū' lej taca'tzī.

20 Lā' nā Isaías xa'nca tzo'kli a'nchī Dios hualh:

Xlaca'n chuhua'j taca'tzīlhtza' a'ntīn tū' ixquinta-putza.

Cāmāsu'ni'ca xlaca'n de quimpālacata xlaca'n a'ntīn tū' ixtakalha'squi'nīni'n por quimpālacata.

21 Lā' Dios huampā ixpālacata huan israelitas:

Lakaliyān xa'iccāta'sani' pūlactīn tachi'xcu-huī't a'ntī xalacxumpi lā' tū' ixquinta'a'kahuāna'ni'cu'tun.

11

Makapitzīn israelitas cāmāpūtaxtūcanī'ttza'

1 Tū' capuhua'ntit que Dios cālakmaka'nkō'nī't huan israelitas. Māni' quit israelita. Abraham quimpap. Quit de ixtachi'xcu-huī't Benjamín a'ntī xala' makāntza' ixuanī't. 2 Dios tū'

cālakmaka'nī't ixtachi'xcuhuī't a'ntūn cālacsacli makāntza'. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'ntūn tatzo'kni' na ixtāchihuīn Dios a'nchī Elías cālē'ksa'nīni'lh huan israelitas a'xni'ca' ixkalhtō'ka'ni'mā' Dios.
³Xla' hualh:

QuiMāpa'ksīni' Dios, cāmaknīkō'canī't ixlīhuākca'n mi'a'cta'sana'nī'n.

Lā' cāmā'kā'nīkō'canī't ixlīhuāk huan altares a'nlhā ixui'līni'ca'na' huan lē'ksajuī'n.

Lā' ā'xmān quit ictachokonī't.

Lā' nā quimaknīcu'tuncan quit.

⁴Lā' Dios kalhtīlh lā' huanīlh:

A'lakatojon mil de chi'xcuhuī'n quintitachokoni'.

Lā' xlaca'n tū' tataquilhpūtani'nī't huan ídolo a'ntū huanican Baal.

⁵ Lā' chuhua'j pātē'kemā' chu a'cxtim. Xmān makapitzīn israelitas takalhlaka'ī'nī't. Dios cālacsacnī't como xla' lakalhu'manīni'n.

⁶ Dios cālacsacli lā' tū' por ixpālacata xlaca'n ixtatlahuani't catūhuā a'ntūn tzey. Dios cātlahuani'lh lakatin talakalhu'mān. Lakatin talakalhu'mān xla' tū' hua'chi lakatin tatlaj. Dios ixcālakalhu'manī't lā' ū'tza' cālīlacsacli.

⁷ Huan israelitas ixtaputza a'nchī ixcālīmāpānūni'ca ixtalaclē'i'ca'n. Lā' tū' lej lhūhua' de xlaca'n a'ntī Dios cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n. Lā' xlaca'n ū'tunu'n a'ntī Dios cālacsacnī't. A'makapitzīn más lacxumpi talalh.

⁸ Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Hua'chilh Dios cāmāhtatīlh como xlaca'n tū' tamāchekxī a'ntū xastu'ncua'.

Hua'chilh tū' tzey ixlakastapunca'n lā' ixa'ka'xko'lhca'n como tū' tamāchekxī a'ntū cāhuanican lā' nīn a'ntūn talaktzī'n.

Lā' nā chuntza' hasta chuhua'j.

⁹ Lā' nā tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā David hualh:

A'ntū talīpāhuan xluca'n, ū'tza' nala hua'chi lakatin a'ksuj a'ntū nacāpūchi'pacan lā' nala hua'chi lakatin chihuix a'ntū natapū'a'kche'kxla.

Lā' Dios nacāmāpātīnī.

¹⁰ Lā' natatalakatzī' lā' chuntza' tū' catitalacahuāna'lh.

Lā' lej natapātīnī'n hua'chi a'ntīn talē'n lej tzinca ixtacu'ca'ca'n.

A'ntīn tū' israelitas nā xluca'n nā tzē nacāmāpūtaxtūcan

¹¹ Iccāhuaniyāni' hui'xina'n que Dios tū' cālakmaka'lh huan israelitas para pō'ktu. Como huan israelitas tū' takalhlaka'ī'cu'tulh, chuntza' Dios cāmāpūtaxtūh a'ntīn tū' israelitas. Dios lacasqui'n que huan israelitas natalīlakca'tzani' xluca'n a'ntīn tū' israelitas como xluca'n ixtachi'xcuhui'ttza' Dios. Lā' chuntza' huan israelitas nā natakalhlaka'ī'cu'tun. ¹² Lā' a'xni'ca' huan israelitas tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh Dios, chuntza' Dios cāsicua'lanālīlh xluca'n a'ntīn tū' israelitas.

Lā' a'xni'ca' huan israelitas nata'a'kahuāna'ni'pala, Dios ā'chulā' nacāsicua'lanālī ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhui't.

¹³ Chuhua'j na'iccāhuaniyāni' catūhuā hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas. Dios quilīmāmacū'nī't na'iccāmāsuni'yāni' huan xatzey tachihuīn. Lā' quit iclahuacu'tun a'ntūn quilīmāmacū'lh. ¹⁴ Quit iclacasqui'n que quintā'israelitas natalaktzī'n a'nchī Dios cāsicua'lanālīmā' ā'makapitzīn lā' ū'tza' natalīpūtaxtucu'tun nā xluca'n. ¹⁵ A'xni'ca' Dios cālakmaka'lh huan israelitas, ixamigos cātlahuah a'ntīn tū' israelitas. Lā' a'xni'ca' huan israelitas natatā'tapa'ksīpala con Dios, huā'mā' lej tzey

nala, hua'chilh xlanca'n talakahuanchokopalanī't.
 16 Palh macstina'j huan tasquit tzey lā' chuntza' ixtalhūhuā't nā tzey. Lā' palh ixtankāxē'k kantin qui'hui' lactzey, nā ixpekenī'n tzey. Nā chuntza' huan israelitas. Quinapapana'ca'n quina'n israelitas ixtatā'tapa'ksī Dios, lā' nā chuntza' ī'xū'yātā'natna'ca'n nā natatā'tapa'ksī Dios.

17 Huan israelitas hua'chi ixpekenī'n kantin qui'hui'. Lā' huan ixpekenī'n a'ntū cācā'tēcanī't, xlanca'n hua'chi huan israelitas a'ntū cālakkama'lh Dios. Lā' hui'xina'n a'ntin tū' israelitas, hui'xina'n hua'chi ixpekenī'n kantin qui'hui' a'ntū xacimarrón. Lā' hua'chilh ixcā'injertarlīcanī't ixpekenī'n huan qui'hui' cimarrón a'nlhā cācā'tēcanī't. Lā' huan ixpekenī'n a'ntū cā'injertarlīcanī't talistaca por huan xaxcān a'ntū ka'lhī huan xatankāxē'k. Lā' nā chuntza' hui'xina'n a'ntin tū' israelitas. Dios cāsicua'lanāliyāni' hui'xina'n a'cxtim con huan israelitas. 18 Lā' hui'xina'n a'ntin tū' israelitas, tū' calīka'tla'jca'tzītīt por huan ixpekenī'n a'ntū cācā'tēcanī't. ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que ixtankāxē'k qui'hui' ū'tza' a'ntū makastaca huan ixpekenī'n? Huan ixpekenī'n a'ntū cālī'injertarlīcanī't tūla makastaca ixtankāxē'k huan qui'hui'.

19 Chō'la nahuanā'tit hui'xina'n a'ntin tū' israelitas: “Dios ixlacasqui'n palh natā'tapa'ksīyāuj xla'. Lā' ū'tza' cālīlakmaka'lh huan israelitas”. Huā'mā' hua'chilh ixcācā'tēni'kō'lh ixpekenī'n huan qui'hui', como cā'injertarlīcu'tulh ā'makapitzīn.
 20 Tū' chuntza'. Xlanca'n tū' takalhlaka'ī'lh lā' ū'tza' cālīlakmaka'lh Dios. Hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit lā' ū'tza' Dios tū' cālīlakmaka'nī'ta'ni' hui'xina'n. U'tza' tū' tilīka'tla'jca'tzīyā'tit. Xa'nca calatā'kchokotit.

21 Dios cālakkama'lh huan israelitas a'ntī hua'chi huan ixpekenī'n a'ntū ixyā nac qui'hui'. Lā' Dios nā tzē nacālakkama'nāni' hui'xina'n a'ntī hua'chi ixpekenī'n a'ntūn cā'injertarlīcanī't. 22 Chuntza' tasu'yu que Dios lej lakalhu'mana'n lā' nā nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn tatlahua talaclē'i'. Cāmāpātīnīlh huan israelitas a'ntīn tū' takalhlaka'ī'lh. Lā' hui'xina'n cālakkalhu'manāni' līhuan kalhlaka'ī'yā'tit. Lā' palh makxtekā'tit de kalhlaka'ī'yā'tit, Dios nacālakkama'nāni' chuntza' hua'chi kalhatin chi'xcu' cā'maka'n ixpeken qui'hui'. 23 Lā' huan israelitas, palh nā takalhlaka'ī'cu'tuntza', Dios nacālaktzī'n hua'chi ixtachi'xcuhui't huampala. Chuntza' hua'chilh Dios cā'injertarlīpala a'nīhā ixtayāna' xapū'la. 24 Tū' jicslīhua' cā'injertarlīpalacan huan ixpekenī'n a'ntū ixcācā'tēcānī'ttza'. Más jicslīhua' cā'injertarlīcan huan ixpekenī'n ā'makapitzīn qui'hui'. Lā' huan israelitas, xlaca'n hua'chi ixpekenī'n qui'hui' a'ntū lanān ixtayāna'.

Huan israelitas natakahlaka'ī' Cristo

25 Tā'timīn iclacasqui'n que caca'tzītīt catūhuā a'ntū tūna'j lakapascan. Lā' chuntza' a'xni'ca' naca'tzīyā'tit huā'mā', tū' naka'tla'jca'tzīyā'tit. U'tza' huā'mā' a'ntū iccāhuanicu'tunāni': A'makapitzīn israelitas lacxumpi lā' tū' ta'a'kahuāna'ni' Dios. Lā' xlaca'n tū' catitalalh chuntza' para pō'ktu. Lā' a'xni'ca' natakahlaka'ī' lhūhua' a'ntīn tū' israelitas, lā' a'xni'ca' huan israelitas nā natakahlaka'ī' nā xlaca'n. 26 Lā' Dios nacāmāpūtāxtūkō' ixlīhuākca'n huan israelitas a'ntī natakahlaka'ī'. Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios:
Huan Māpūtāxtūnu' naminācha' nac Sión.

Lā' nacāxapani' ixtalaclē'i'ca'n huan israelitas,
i'xū'yātā'natna' Jacob.

27 Quit na'iccāmāspūtūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n lā'
chuntza' na'ictlōkentaxtū a'ntū iccāhuanilh
makāntza'.

Chuntza' hualh Dios.

28 Como huan israelitas tū' takalhlaka'ī'cu'tulh
huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo,
talalh ixtā'ca'tza Dios. Lā' como xlaca'n tū'
takaxmatcu'tun ixpālacata Jesucristo, chuntza'
cātamāca'tzīnīni' hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas.
Dios cāpāxquī'cus huan israelitas, como
makāntza' cālacsacli i'xū'yāpapna'ca'n para que
natala ixtachi'xcuhū't. 29 Lā' Dios tū' xtāpalī
ixtapāstacna'.

Ixlīhuākca'n a'ntī cālacsacnī't
xla' nacāsīcua'lanālī. 30 Como huan israelitas
tū' takalhlaka'ī'cu'tulh, chuntza' hui'xina'n
cātamāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios. Lā' a'yuj
xapū'la hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'tit, chuhua'j
cālakalhu'manāni' Dios lā' cāmāpūtaxtūnī'ta'ni'.

31 Lā' chuntza' hua'chi Dios cālakalhu'manāni'
hui'xina'n, nā chuntza' nacālakalhu'man huan
israelitas a'yuj chuhua'j tūna'j takalhlaka'ī'. 32 Dios
māsu'yunī't que ixlīhuāk huan tachi'xcuhū't
taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n lā' tū' takalhlaka'ī'nī't.
Chuntza' tlhualh, como ixlacasqui'n que xlaca'n
ixtaca'tzīlh palh xla' cālakalhu'mankō' ixlīhuākca'n.

33 Dios ca'tzīkō' ixlīhuāk lā' lej māchekxī ixlīhuāk.
Quina'n tūla māchekxīyāuj a'ntū Dios lihui'lī lā'
a'ntū tlhualh. 34 Nīn tintī' ca'tzī a'nchī puhuan
Dios. Lā' nīn tintī' tzē nahuanī a'ntū natlahua
Dios. 35 Palh namaxquī'yāuj Dios catūhuā, tūla
nahuanāuj que Dios quincāclē'ni'yāni'. 36 Dios

tlahuakō'nī't ixlīhuāk. Dios mā'a'nanīkō'lh ixlīhuāk. Huāk ixla'. Para pō'ktu camāka'tlī'ca Dios.

12

Tasqui'nī natamacamāstā'yāuj con Dios

¹ Tā'timīn, Dios lej quincālakalhu'manī'ta'ni'. U'tza' iccālīsqui'ni'yāni' que catamacamāstā'tit con Dios. Lā' chuntza' hui'xina'n nala'yā'tit hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū a'ksajuī'can Dios, a'yuj xalakahuancus hui'xina'n. U'tza' huā'mā' lē'ksajna' a'ntū lipāxuhua Dios. Chuntza' nalīmācā'tanī'yā'tit Dios. ² Tū' calatā'kchokotit hua'chi talatlā'huan a'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj. Camaxtektit que Dios nextāpālī mintapāstacna'ca'n. Chuntza' tzē namāchekxī'yā'tit a'ntū Dios lacasqui'n que natlahua'yā'tit. Lā' chuntza' tzē natlahua'yā'tit a'ntūn tzey lā' a'ntū nalīpāxuhua Dios.

³ Dios, como xla' lej lakalhu'mana'n, quilīmāmacū'lh na'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' tzē na'iccālīhuaniyāni' huā'mā'. Tū' tika'tla'jca'tziyā'tit. Capāstactit a'nchī hua'nī'ta'ntit chā'tunu' de hui'xina'n, chu a'nchī mintascujūtca'n a'ntū Dios cāmaxquī'nī'ta'ni'. ⁴ Quimacnica'n lhūhua' tāstuca a'yuj xmān lakatin macnī'. Lā' lakatunu' de xlaca'n xtuncnu' ixlītlōtca'n. ⁵ Lā' nā chuntza' quina'n a'ntī kalhlaka'ī'yāuj Cristo. Quina'n quilhūhua'ca'n lā' quina'n chu lakatin tā'lanī'ta'uj con Cristo. Lā' lāmaclacasqui'nāuj chā'tunu' de quina'n para nalāmaktāyayāuj.

⁶ Lā' kalhatunu' ka'lhī ixlītlōt chu a'nchī Dios quincāmaxquī'nī'ta'ni' chā'tunu'. Lā' xlaca'n a'ntū ixa'cta'sana'nī'n Dios, catamāsu'yulh xmān a'ntū Dios cāhuanī. ⁷ Lā' a'ntīn tamaktāya

huan ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī, xa'nca catatlahualh. Lā' a'ntīn tahananilē'n ā'makapitzīn nā xa'nca catatlahualh. ⁸ Lā' a'ntīn tamāsu'ni' ā'makapitzīn nā xa'nca catamāsu'ni'lh. Lā' a'ntīn tamaxquī' tumīn huan pobresni', tū' catatampi'lhīni'lh. Lā' a'ntī xanapuxcu'nu' de huan tā'timīn, catatlōkentaxtūlh a'ntū cālīmāmacū'canīt. Lā' a'ntīn tamaktāya ā'makapitzīn a'ntīn talakaputza catatlahualh con tapāxuhuān.

Tasqui'nī que līlacatejtin natalatā'kchoko a'ntīn takalhlaka'ī

⁹ Lā' milīhuākca'n hui'xina'n xa'nca nacāpāxquī'yā'tit ā'makapitzīn. Lā' nataxtunquīyā'tit de a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. ¹⁰ Lā' nalāpāxquī'yā'tit como hui'xina'n lītā'timīn como tapa'ksīyā'tit con Cristo. Lā' nacā'a'cnīni'ni'yā'tit ā'makapitzīn lā' tū' nala'yā'tit hua'chi xlaca'n a'ntī xmān taka'lhīmā'na hasta que nacā'a'cnīni'ni'can.

¹¹ Lā' xa'nca nascujā'tit lā' tū' tilhquititni'nā'tit. Lā' natā'scujā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo con tapāxuhuān.

¹² Lā' napāxuhua'yā'tit como ca'tzīyā'tit que Dios nacāsīcua'lanālīyāni'. Lā' napātīni'nā'tit a'yuj nacāpātle'keni'yāni' a'ntū jicslīhua'. Lā' tū' namakxtekā'tit de nakalhtō'ka'yā'tit.

¹³ Lā' palh huan tā'timīn cāspuṭni' catūhuā, nacāmaktāya'yā'tit. Lā' nacāmānū'yā'tit na minchicā'n a'ntīn tamimā'nā'ncha' de makat.

¹⁴ Lā' nasqui'ni'yā'tit Dios que nacāsīcua'lanālī xlaca'n a'ntīn cātamacaputzayāni'. Lā' tū' nasqui'nā'tit que nacāpātle'keni' a'ntūn tū' tzey.

15 Lā' nacātā'pāxuhua'yā'tit xlaca'n a'ntīn tapāxuhua. Lā' nacātā'calhua'nā'tit a'ntīn tacalhuan.

16 Lā' chu lakatin tapāstacna' naka'lhī'yā'tit. Lā' tū' tika'tla'jca'tziyā'tit. Lā' nacātā'latā'kchokoyā'tit xlaca'n a'ntīn catihuāyā tachi'xcuhi't. Lā' tū' tipuhua'nā'tit que hui'xina'n lej ca'tziyā'tit.

17 Lā' palh kalhatin nacātlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey, hui'xina'n tū' titlahua'ni'yā'tit chuntza'. Calīhui'lī'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tzey na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhi't.

18 Lā' lej xa'nca nalīputzayā'tit a'nchī nalīla'yā'tit ixamigoca'n ā'makapitzīn.

19 Tā'timīn, tū' ticātlahuani'yā'tit a'ntūn tū' tzey palh chuntza' cātatlahuani'yāni' hui'xina'n. Namakxtekā'tit que xmān Dios nacāmāpātīnī. Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios:

Xmān quit tzē na'iccāmāpātīnī a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey.

Natamāpala con quit, hualh quiMāpa'ksīni'ca'n Dios.

20 Lā' nā tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios:

Palh mintā'ca'tza tzīnca, camā'huī'.

Lā' palh kalhputī, cama'xqui' xcān.

Lā' chuntza' xla' nalīmāxana'n a'ntūn tlahuani'nī'ta'ni'.

21 Tū' namakxtekā'tit que nacātlajayāni' a'ntūn tū' tzey. Natlahua'yā'tit xmān a'ntūn tzey lā' chuntza' nalītlajayā'tit antūn tū' tzey.

13

1 Tasqui'nī que milīhuākca'n na'a'kahuāna'ni'yā'tit huan pūchihuīna'nī'n. Dios cāhui'līnī't hua'chi pūchihuīna'nī'n. Lā' palh tū'

cahuā Dios ixcāmaxquī'lh līmāpa'ksīn, xluca'n tūlah ixtamāpa'ksīni'lh. ² A'ntīn tatā'lāsta'la huan pūchihuīna'nī'n, xluca'n chuntza' tatā'lāsta'la Dios. Lā' xluca'n natamāpala con Dios. ³ Lā' a'ntīn tatlaha a'ntūn tzey, xluca'n tū' catitajicua'ni'lh huan pūchihuīna'nī'n. Xmān xluca'n a'ntīn tatlaha a'ntūn tū' tzey, xluca'n tajicua'ni' huan pūchihuīna'nī'n. Lā' palh hui'xina'n tū' cājicua'ni'cu'tunā'tit huan pūchihuīna'nī'n, līlācatejtīn nālatā'kchokoyā'tit lā' chuntza' natahuan que hui'xina'n lactzey. ⁴ Huan pūchihuīna'nī'n taka'lhī līmāpa'ksīn como Dios cālīmāmacū'nī't para nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. Palh hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey, najicua'ni'yā'tit como xluca'n tzē nacātamāpātīniyāni'. Dios cāmaxquī'nī't līmāpa'ksīn para nacāmāpātīni xluca'n a'ntīn tatlaha a'ntūn tū' tzey. ⁵ Lā' ū'tza' lītasqui'nī nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit huan pūchihuīna'nī'n. Lā' tū' xmān por ixpālacata xluca'n nacātamāpātīniyāni'. Tasqui'nī nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit como ca'tzīyā'tit mē'cstuca'n que ū'tza' tasqui'nī natlahua'yā'tit. ⁶ Lā' nā tasqui'nī namāpala'yā'tit impuestos. Huan pūchihuīna'nī'n a'ntīn tatlōkentaxtū ixlītōtca'n, xluca'n chuntza' tatlaha a'ntū Dios lacasqui'n. ⁷ Lā' chuntza' camāpala'tit ixlīhuāk a'ntū laclīpinā'tit. Camāpala'tit huan impuestos lā' cuotas. Cacā'a'kahuāna'ni'tit lā' cacā'a'cnīni'ni'tit a'ntīn tamāpa'ksīni'n. ⁸ Palh cālaclīpini'yā'tit ā'makapitzīn, cacāmāpalani'tit. Tū' camāxtektit de lāpāxquī'yā'tit. A'ntīn tapāxquī' ā'makapitzīn, chuntza' xluca'n talītōkentaxtū ixley Dios. ⁹ Ixley Dios huan chuntza':

Tū' namakpuscātīni'na'.

Tū' namaknīni'na'.

Tū' naka'lhāna'na'.

Tū' nali'a'ksa'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua.

Tū' nalakca'tza'na' a'ntū ixla' ā'chā'tin.

Lā' a'nan ā'lakatin līmāpa'ksīn a'ntū huan:

Lā' chu a'nchī pāxquī'ca'na' mē'cstu, nā chuntza'
cacāpāxquī' huan ā'makapitzīn.

Lā' kalhatin a'ntīn tlahua huā'mā' līmāpa'ksīn,
chuntza' tlōkentaxtū huāk huā'mā' līmāpa'ksīn lā'
nā ā'makapitzīn līmāpa'ksīn a'ntū a'nan. ¹⁰ Palh
kalhatin chi'xcu' pāxquī' ā'chā'tin, chuntza' tūla
tlahuani' a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' a'ntīn
tapāxquī' ā'makapitzīn, chuntza' talītlōkentaxtūkō'
ixlīhuāk ixley Dios.

¹¹ Ixlīhuāk huā'mā' natlahua'yā'tit como
ca'tzīyā'tit que chuhua'j ā'chulā' tasquī'nī
na'a'kahuāna'ni'yā'tit Dios. Lej skalalh
natahui'la'yā'tit como namin huan chi'chini'
a'xni'ca' Cristo naquincālē'nāni' nac a'kapūn.
Lā' tū'tza' makān huan chi'chini' hua'chi
a'xni'ca' pū'la kalhlaka'ī'uj. ¹² Palaj namin
huan chi'chini' a'xni'ca' nalaka'nāuj Dios nac
a'kapūn. Hua'chilh xkakamā'tza' como palaj
namin huā'mā' chi'chini'. U'tza' calīmakxtekui
natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' catlahuáuj
hua'chi tatlahua xlaca'n a'ntīn talatlā'huan de
tzī'sa. Catlahuáuj a'ntūn tzey chuntza' hua'chi
xlaca'n a'ntīn talatlā'huan a'nlhā xkaka. ¹³ Lā'
xa'nca nalatā'kchokoyāuj hua'chi tasquī'nī. Lā'
tuntū' natlahuayāuj a'ntū nalīmāxana'nāuj palh
naquincālaktzī'nāni' catīhuā. Tū' ticālīpāxuhuayāuj
a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' tika'chīyāuj.
Lā' tū' timakpuscātīni'nāuj. Lā' tū' titlahuayāuj

a'ntūn tū' līmakuan. Lā' tū' tilāsta'layāuj. Lā' tū' tilakca'tzanāuj. ¹⁴ Lā' calīhui'lī'tit maksca'tā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' tū' catlahua'tit mintapāstacna'ca'n a'ntū xako'hua'jua'.

14

Tū' tzey palh cālē'ksa'nāuj ā'makapitzīn tā'timīn

¹ A'yuj makapitzīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī como tūna'j xa'nca tamāchekxī, hui'xina'n lipāxūj cacāmakxtektit natatanū a'nlhā takēxtimī'yā'tit hui'xina'n. Lā' tū' ticātā'lā'hua'ni'yā'tit xlaca'n por xpālacata a'ntūn tūna'j xa'nca tamāchekxī xlaca'n. ² A'makapitzīn tapuhuan que tzē natahua' ixlīhuāk catūhuā. Lā' ā'makapitzīn a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī, xlaca'n tapuhuan que tū' tzey hua'can quinīt. ³ Hui'xina'n a'ntī hua'yā'tit ixlīhuāk catūhuā, tū' cālakmaka'ntit a'ntīn tū' tahua' quinīt. Lā' hui'xina'n a'ntīn tū' hua'yā'tit quinīt, tū' ticālīchihuīna'nā'tit xlaca'n a'ntīn tahua' quinīt. Dios cālaca'ī'yāni' milīhuākca'n. ⁴ Tū' quimaca'tzica'n a'nchī scuja huan ixmozo ā'kalhatin chi'xcu'. Xmān a'ntī māpa'ksī tzē nahuan palh tzey o palh tū' tzey a'nchī scuja ixmozo. Lā' nā chuntza' a'ntīn tatapa'ksī con Dios, xmān Dios ca'tzī a'nchī talīlatlā'huan xlaca'n. Dios cāmaktāya, lā' chuntza' xlaca'n tū' caticāmālaclē'nīlh Dios.

⁵ A'makapitzīn tā'timīn tamaclacā'ni' lakatin chi'chini'. A'makapitzīn tapuhuan que ixlīhuāk huan chi'chini' chu lakatin. Capāstactit chā'tunu' de hui'xina'n a'ntū xatzey lā' ū'tza' catlahua'tit chā'tunu'. ⁶ A'ntīn tamaclacā'ni' lakatin chi'chini', xlaca'n ū'tza' talīmaclacā'ni'cu'tun Dios. Lā' nā a'ntīn tahua' quinīt, xlaca'n

ũ'tza' talīmaclacā'ni'cu'tun Dios como tamaxquī' pāxcatca'tzī Dios por huan līhua't. Lā' a'ntīn tū' tahua' quinīt, nā xluca'n chuntza' tamaclacā'ni'cu'tun Dios, lā' nā tamaxquī' pāxcatca'tzī Dios.

⁷ Līhuan lahui'lāna'uj nac quilhtamacuj, tū' tlahuayāuj xmān a'ntū quina'n puhuanāuj. Lā' tū' nīyāuj a'xni'ca' quina'n lacasqui'nāuj.

⁸ Līhuan lahui'lāna'uj, tlahuayāuj ixtapuhuān quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' nīyāuj chu a'nchī ixtapuhuān. Quina'n tapa'ksīyāuj con Cristo, a'yuj lakahuancus quina'n lā' a'yuj xanīntza' quina'n. ⁹ Como Cristo nīlh lā' nā lakahuanchokolh, chuntza' tzē nacāmāpa'ksī xluca'n a'ntī xalakahuan lā' xluca'n a'ntī tanīnī'ttza'.

¹⁰ Lā' chuntza' tū' tzey palh kalhatin nacālīchihuīna'n ā'makapitzīn tā'timīn. Lā' tū' tzey palh kalhatin nacālākmaka'n ā'makapitzīn tā'timīn. Quilīhuākca'n quina'n natāyakō'yāuj na ixlacapūn Cristo lā' xla' ũ'tza' a'ntī naquincājuzgarlīyāni'.

¹¹ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

QuiMāpa'ksīni'ca'n huan: “Stu'ncua' a'ntū icuan. Stu'ncua' ixlīhuāk naquintatatzokostani'kō'.

Lā' ixlīhuākca'n natahuan palh quit Dios”.

¹² Lā' chuntza' quilīhuākca'n nakalhtīyāuj Dios por ixlīhuāk a'ntūn tlahuanī'ta'uj.

Tū' tzey palh namātonkopūyāuj ā'kalhatin quintā'tinca'n

¹³ Lā' chuntza' tū'tza' calālē'ksa'ntit. Xatzey calīhui'lī'tit que tū' natlahua'yā'tit a'ntū nalītatōkopū ā'kalhatin. ¹⁴ Como quit ictapa'ksī con Cristo, quit xa'nca icca'tzī que ixlīhuāk huan

līhua't huāk tzey. Lā' a'yuj chuntza' icpuhuan, quit icuan que ā'kalhatin tlahua a'ntūn tū' tzey palh hua' catūhuā a'ntū māni' xla' puhuan que tū' tzey na ixlacapūn Dios. ¹⁵ Hui'xina'n tū' cahua'tit quinīt palh ū'tza' nalītamakchuyī kalhatin de quintā'tinca'n, como xla' napuhuan que tū' tzey a'ntū tlahua'yā'tit. Lā' como pāxquī'yā'tit huan quintā'tinca'n, xatzey tū' natlahua'yā'tit a'ntū xla' napuhuan que tū' tzey. Cristo nīlh nā por xla', lā' tū' xmān por hui'xina'n. U'tza' tuntū' tilīhua'yā'tit hui'xina'n a'ntū nalītaspi'tpala ā'kalhatin na ixtej Dios. ¹⁶ A'yuj hui'xina'n ca'tziyā'tit que huāk tzey a'ntū tlahua'yā'tit, tū' catlahua'tit a'ntū ā'makapitzīn tapuhuan palh tū' tzey. ¹⁷ Quina'n, como tapa'ksīyāuj con Dios, tū' lej tipāstacāuj a'ntū hua'can. A'ntū más tasqui'nī ū'tza' huā'mā': Līlacatejtin nalatā'kchokoyāujtit lā' ca'cs nalatahui'layāuj lā' naka'lhīyāuj tapāxuhuān como huan Espīritu Santo quīncātā'lahui'lāni'. ¹⁸ A'ntī chuntza' ta'a'kahuāna'ni' Cristo, chuntza' talīmāpāxuhuī Dios. Lā' nahuancan que xa'nca talatlā'huan.

¹⁹ Ca'cs nalatahui'layāuj. Lā' nalāmaktāyayāuj lā' ā'chulā' na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios. ²⁰ Tū' nalactlahua'yā'tit a'ntū Dios tlahualh. Tzēlasā' chuntza' tlahua'yā'tit a'xni'ca' hua'yā'tit a'ntūn tapuhuan ā'makapitzīn que tū' līmakuan. Ixlihuāk huan līhua't tzey na ixlacapūn Dios. Lā' tzē nahua'yāuj ixlihuāk. Xmān tūla nahua'yāuj ā'tāpātin palh por ū'tza' nalītatonkopū kalhatin quintā'tinca'n. ²¹ Xatzey tū' nahua'yāuj quinīt lā' tū' nahua'yāuj vino, lā' nīn tuntū' natlahuayāuj ā'catūhuā palh por ū'tza' nalītatonkopū kalhatin quintā'tinca'n. ²² Palh

kalhatin de hui'xina'n puhuan palh tzey na ixla-capūn Dios que nahua' ixlihuāk catūhuā, xla' ixa'cstu tzē'k caca'tzilh. Lā' tū' tilāsta'la'yā'tit por huanmā'. Līpāxūj tahui'lāna' a'ntīn taca'tzī que xa'nca talatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuān Dios. ²³ Lā' a'ntīn tahua' catūhuā, a'yuj māni' xlaca'n tapuhuan que tū' tzey hua'can, chuntza' xlaca'n tatlaha ixtalaclē'i'ca'n. Palh kalhatin chi'xcu' tlaha catūhuā a'ntū māni' xla' puhuan que tū' tzey na ixlacapūn Dios, chuntza' tlaha ixtalaclē'i' huanmā' chi'xcu'.

15

Tasqui'nī natlahuayāuj a'ntū natalīpāxuhua ā'makapitzīn tā'timīn

¹ Quina'n a'ntī xa'ncatza' kalhlaka'ī'yāuj, nacāmaktāyayāuj xlaca'n a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka'ī' como tūna'j xa'nca tamāchekxī. Tū' xmān napuhuanāuj a'ntū lacasqui'nāuj quina'n. ² Quina'n natlahuayāuj a'ntū natalīpāxuhua huan ā'makapitzīn quintā'timīnca'n lā' chuntza' nacāmaktāyayāuj lā' chuntza' ā'chulā' natakalhlaka'ī'. ³ Lā' nīn Cristo tū' ixtlahua xmān a'ntū xla' ixlacasqui'n. U'tza' lipātīnī'lh xla'. Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū Cristo huanilh Dios:

A'ntīn talakmaka'nāni', nā quit quintalakmaka'n.

⁴ Ixlihuāk a'ntūn tzo'kca makāntza' na ixtachihuīn Dios, quincāmāsu'ni'yāni' a'ntūn Dios lacasqui'n que naca'tzīyāuj. Ixtachihuīn Dios quincāmāko'xaka'tlī'yāni'. Lā' quincāmaktāyāni' para napātīyāuj a'ntū quincātapātle'keni'yāni'. Lā' quincāmāca'tzīnīyāni' que na'a'nāuj nac a'kapūn.

⁵ Dios ū'tza' a'ntīn quincāmāko'xaka'tlī'yāni' lā' quincāmaktāyāni' para natāyani'yāuj. Dios cacāmaktāyani' hui'xina'n para que chu lakatin nala mintapāstacna'ca'n chu a'nchī ixtapuhuān Cristo Jesús. ⁶ Chuntza' milihuākca'n tzē a'cxtim namācā'tanī'yā'tit Dios, ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Huan xatzey tachihuīn cāmāca'tzīnīca nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas

⁷ Lā' huixina'n calālaktzī'ntit hua'chi litā'timīn como tapa'ksīyā'tit con Cristo. Lā' chuntza' na'a'cnīni'ni'can Dios. ⁸ Jesucristo a'xni'ca' milh nac quilhtamacuj, ixcāmāsu'ni' huan israelitas que Dios tlōkentaxtū a'ntū huan. Chuntza' māsu'yulh Cristo, como xla' tlōkentaxtūlh a'ntū Dios ixcāhuaninī't makāntza' quinapapana'ca'n. Lā' chuntza' lītasu'yu que Dios tlōkentaxtū a'ntū huan. ⁹ Lā' nā Cristo lacasqui'lh que natatapa'ksī con Dios nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas lā' nā xlaca'n natamaxquī' pāxcatca'tzī Dios. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Cristo huanilh Dios: Quit na'icmāka'tlī'yāni' na ixlaclhni'ca'n xlaca'n a'ntīn tū' israelitas.

Lā' na'ictlī' palh hui'x lej tzey.

¹⁰ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: Cacātā'pāxuhua'tit con ixtachi'xcuhūit Dios, hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas.

¹¹ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: Camāka'tlī'tit huan Māpa'ksīni' milihuākca'n a'ntīn tū' israelitas.

Catamāka'tlī'lh ixlīhuākca'n tachi'xcuhūit.

¹² Lā' nā tatzo'kni' a'nlhā huan Isaías:

Namin kalhatin ī'xū'yātā'nat Isaí.

Lā' xla' nacāmāpa'ksī a'ntīn tū' israelitas.

Lā' xluca'n natakalhlaka'ī' que xla' nacāmāpūtaxtū.

¹³ Dios ū'tza' a'ntī quincāmāca'tzīnīyāni' que xla' naquincāmāpūtaxtūyāni'. Lā' como hui'xina'n līpāhua'nā'tit Dios, lā' Dios ā'chulā' lej cacāmaxquī'ni' tapāxuhuān lā' cacāmātza'ta'tī'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n. Lā' huan Espīritu Santo cacāmāca'tzīnīni' que Dios natlōkentaxtū a'ntū huanī't.

¹⁴ Quit xa'nca icca'tzī, tā'timīn, que hui'xina'n lej lactzēyā tachi'xcuhūi't. Lā' hui'xina'n xa'nca'tza' ca'tzīyā'tit ixtachihuīn Dios. Lā' nā tzē nalāmāscā'tīyā'tit chā'tunu' de hui'xina'n. ¹⁵ Xmān xa'iccāmāpāstaquīcu'tunāni' hui'xina'n huā' tamā'na catūhuā a'ntū ictzo'knī't. Lā' como Dios quilīmāmacū'lh huā'mā' lītlōt, quit tū' icjīcua'ni't de na'iccātzo'knuni'yāni' lacastunc. ¹⁶ Dios quilacsacī para na'ictā'scuja Jesucristo. Quilīmāmacū'lh na'iccāmāca'tzīnī a'ntīn tū' israelitas huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios quincāmāca'tzīnīni'. A'makapitzīn de xluca'n takalhlaka'ī'nī't. Lā' huan Espīritu Santo cātlahuanī't ixtachi'xcuhūi't Dios. Xluca'n hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū icmaxquī' Dios. Lā' Dios chuntza' lej cālīpāxuhua.

¹⁷ Quit icmaxquī' pāxcatca'tzī Cristo Jesús, como quimaktāyanī't a'ntū Dios quilīmāmacū'lh. ¹⁸ Quit na'iccāhuaniyāni' xmān a'ntū Cristo quimaktāyalh para na'ictlahua. Quit iccāmasu'ni'lh a'ntīn tū' israelitas. Lā' chuhua'j xluca'n tatlahua ixtapuhuān Dios. ¹⁹ Por ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo ixtlahua-can lē'cnīn. Lā' chuhua'j ictlōkentaxtūnī't a'ntū Dios quilīmāmacū'lh. Iccāmāsu'ni'nī't xalanī'n nac Jerusalén huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Lā' lakachu icmāsu'yunī't hasta nac Ilírīco. ²⁰ Quit

xa'iccāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn a'ntīn tūna'j ixtaca'tzī nīn tuntū' ixpālacata Cristo. Chuntza' xa'ictlahua quit como tū' xa'icmāsu'yucu'tun a'nlhā ixmāsu'yunī'ttza' ā'chā'tin. ²¹ Lā' chuntza' ictlahuamā' chu a'nchī tatzō'kni' na ixtachihuīn Díos:

A'ntīn tūna'j cāhuanican de xla', xluca'n nataca'tzī. Lā' a'ntīn tūna'j takaxmata, xluca'n natamāchekxī.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

²² Lā' como quit xa'icmāsu'yutlā'huan, tūla xa'iccālaka'nāchāni', a'yuj lej maklhūhua' xa'ica'ncu'tunācha'. ²³ Lā' chuhua'j na'ica'nācha', como quit tū'tza' icka'lhī a'nlhā na'icmāsu'yu huā'tzā', lā' como lhūhua'tza' cā'ta iccālaka'ncu'tunī'ta'nchāni'. ²⁴ A'xni'ca' quit na'ica'n nac España na'iccātēlaktzī'nāni' hui'xina'n. Quit icka'lhī tapāxuhuān ickalhachihuīna'ncu'tun macsti'na'j con hui'xina'n. Lā' ā'calistān quit na'ica'mpala. ²⁵ Pū'la na'ica'n nac Jerusalén. Na'iccālē'ni' macsti'na'j tumīn huan tā'timīn xalanī'n a'ntza'. ²⁶ Huan tā'timīn xalanī'n nac estado de Macedonia lā' nac estado de Acaya, xluca'n tamāstā'nī't tumīn, lā' tamacā'ni'cu'tun huan tā'timīn a'ntī lacpobres a'ntī xalanī'n nac Jerusalén. ²⁷ Huā'mā' ū'tza' a'ntūn tatlahuacu'tulh xluca'n xalanī'n nac Macedonia lā' nac Acaya. A'ntīn tū' israelitas tamaktāyacu'tun a'ntī israelitas. Chuntza' tzey como huan israelitas tamāca'tzīnīnī't a'nchī natalīpūtaxtu. Lā' chuhua'j, a'ntīn tū' israelitas tzē natatā'ī' a'ntūn taka'lhī. ²⁸ Lā' quit, a'xni'ca' na'ictlahuakō' huā'mā', a'xni'ca' na'icmāstā' huan tumīn, quit na'ica'n nac España. Lā' na'iccātēlaktzī'nāni' hui'xina'n.

29 Lā' a'xni'ca' na'iccālakchā'nāni' hui'xina'n, quit icca'tzī que Cristo nacāsicua'lanāliyāni' hui'xina'n por ixpālacata a'ntū Cristo quilimāmacū' que na'iccāhuaniyāni'.

30 Lā' chuhua'j tā'timīn, como hui'xina'n nā tā'tapa'ksiyā'tit Cristo, lā' como huan Espiritu Santo quincāmaktāyayāni' nalāpāxquī'yāuj, chuhua'j iccāsqui'ni'yāni' que naquilatā'kalhtō'ka'yāuj. Lā' casqui'ni'tit Dios por quit. 31 Casqui'ni'tit Dios que caquimaktaka'lhli para que tuntū' naquintatlahuani' xalanī'n nac Judea a'ntīn tū' takahlaka'ī'. Lā' nā casqui'ntit que huan tā'timīn xalanī'n nac Jerusalén caquintamaklhtīlh huan tumīn a'ntū na'iccālē'ni'. 32 Lā' chuntza', palh Dios lacasqui'n, quit na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n. Chuntza' quit na'iclipāxuhua. Lā' chuntza' nalāmāko'xaka'tlī'yāuj. 33 Lā' chuhua'j Dios cacā'o'kska'lhīni' milīhuākca'n. Xla' ū'tza' a'ntī cāmātza'la'nkē' qui'a'clhunucca'n. Amén.

16

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Roma

1 Iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n quintā'tinca'n Febe. Huā'mā' puscāt cātā'scuja xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con Cristo nac Cencrea. 2 A'xni'ca' xla' nacālakchā'nāni', calaktzī'ntit hua'chi mintā'tinca'n. Chuntza' natala a'ntī ixtachi'xcuhuī't Dios. Calīmaktāya'tit chu a'ntū xla' namaclacasqui'n. Xla' lej lhūhua' a'ntī cāmaktāyanī't. Lā' nā quit quimaktāyanī't.

3 Casaludarlī'tit Priscila lā' Aquila a'ntī ixkōlu' Priscila. Xlaca'n tamāsu'yu ixpālacata Cristo Jesús, chuntza' hua'chi quit. 4 Lā' xlaca'n cāpātle'keni'lh

a'ntū lej līpājicua' a'xni'ca' quintamāpūtaxtūlh. U'tza' iccālīmaxquī' pāxcatca'tzī. Lā' nā tamāstā' pāxcatca'tzī ixlīhuākca'n a'ntīn tū' israelitas a'ntīn tatapa'ksī con Cristo. ⁵ Lā' nā iccāmacā'ni' saludos huan tā'timīn a'ntīn tatakēstoka na ixchicca'n Priscila lā' Aquila. Lā' nā icmacā'ni' saludos Epeneto. Xla' qui'amigo lā' icpāxquī'. Xla' ū'tza' a'ntī xapū'la kalhlaka'ī'lh Cristo nac Acaya. ⁶ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan María. Xla' lej scujnī't por mimpālacataca'n. ⁷ Lā' nā iccāmacā'ni' saludos quintā'israelitas a'ntī Andrónico lā' Junias. Lā' ū'tunu'n ixquincātā'chī'canī't. Lā' huan apóstoles nā xlaca'n ta'a'cnīni'ni'. Lā' nā xlaca'n ixtakalhlaka'ī'nī'ttza' Cristo xapū'la a'xni'ca' quit tūna'j xa'ickalhlaka'ī'.

⁸ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Amplias. Icpāxquī' como xla' nā kalhlaka'ī' quiMāpa'ksīni'ca'n. ⁹ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Urbano a'ntī quincāmaktāyayāni' quina'n a'ntīn tā'scujāuj con Cristo. Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Estaquis a'ntī icpāxquī'. ¹⁰ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Apeles. Tasu'yu que xla' xa'nca ka'hlaka'ī' Cristo. Lā' nā iccāmacā'ni' saludos a'ntīn tahuī'lāna'ncha' na ixchic Aristóbulo. ¹¹ Lā' nā icmacā'ni' saludos quintā'israelita Herodión lā' nā xalanī'n na ixchic Narciso a'ntīn takalhlaka'ī' quiMāpa'ksīni'ca'n. ¹² Lā' nā iccāmacā'ni' saludos Trifena lā' Trifosa. Xlaca'n lej tatā'scuja quiMāpa'ksīni'ca'n. Lā' nā icmacā'ni' saludos Pérsida a'ntī pāxquī'can. Huā'mā' puscāt lej tā'scujnī't quiMāpa'ksīni'ca'n. ¹³ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Rufo. Tasu'yu que xla' xa'nca kalhlaka'ī' quiMāpa'ksīni'ca'n. Lā' nā icmacā'ni'

saludos ixtzī't Rufo, a'ntī iclaktzī'n hua'chi quintzī't. ¹⁴ Lā' nā iccāmacā'ni' saludos huan Asíncrito lā' Flegonte lā' Hermas lā' Patrobas lā' Hermes lā' nā huan tā'timīn a'ntīn tatā'lahui'lāna' xlaça'n. ¹⁵ Lā' nā iccāmacā'ni' saludos huan Filólogo lā' Julia lā' Nereo lā' nā ixtā'tin xapuscāt lā' Olímpas lā' ixlíhuākca'n ixtachi'xcuui't Dios a'ntīn tatā'lahui'lāna' xlaça'n.

¹⁶ Calāsaludarī'tit como lāpāxquī'yā'tit. Xalanī'n lakachu a'ntīn takalhlaka'ī', xlaça'n cātamacā'ni'yāni' saludos.

¹⁷ Tā'timīn, iccāsqi'ni'yāni' hui'xina'n que naca'tzīyā'tit a'ntīn tatalacpitzī lā' tamāsu'yu a'ntūn tū' tzey lā' tū' chu a'cxtim hua'chi a'ntū cātamāsu'ni'ni'ta'ni' xapū'la. Cataxtunquī'tit de xlaça'n.

¹⁸ Xlaça'n tū' tatā'scujmā'na quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Tatlahua xmān a'ntū xlaça'n talacasqui'n. Tasu'yu palh tzey a'ntūn tahuan lā' hua'chilh tzēhuanī't ixtachihuīnca'n.

Lā' xmān ta'a'kxoko xlaça'n a'ntīn takalhlaka'ī' ixlíhuāk a'ntūn cāhuanican.

¹⁹ Lakaxtim ca'tzīcantza' a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Huā'mā' lej iclīpāxuhua. Quit iclacasqui'n que hui'xina'n xa'nca naca'tzīyā'tit a'nchī natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' iclacasqui'n que tū' tipuhua'nā'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey.

²⁰ Dios quincāmaktāyayāni' a'nchī ca'cs nalīlatahui'layāujtit. Dios palaj natlaja huan ko'ti'ti' a'nchī scujmā' con hui'xina'n. QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacāsīcua'lanālīni' hui'xina'n.

²¹ Cāmacā'ni'yāchāni' saludos Timoteo a'ntī quintā'scuja, lā' nā quintā'israelitas Lucio lā' Jasón lā' Sosípater.

22 Lā' quit, Tercio, quimātzo'knīca huā'mā' carta. Lā' iccāmacā'ni'yāchāni' saludos a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit hua'chi quit.

23 Lā' cāmacā'ni'yāchāni' saludos huā' Gayo. Quit Pablo icmaklahuī' na ixchic. Lā' nā ā'tzā' tatakēxtimī a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' nā cāmacā'ni'yāchāni' saludos Erasto a'ntī tesorero de huā'mā' xcānsipej. Lā' nā cāmacā'ni'yāchāni' saludos quintā'tinca'n Cuarto.

24 Cacāsicua'lanālīchāni' milīhuākca'n quiMāpa'ksīni'ca'n. Amén.

Pablo lej ixmāka'tlī' Dios

25 Lā' chuhua'j camāka'tlī'uj Dios. Xla' tzē cāmaktāyayāni' que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit chu a'nchī huan xatzey tachihuīn a'ntū icmāsu'yu, lā' a'ntū ixpālacata Jesucristo. Lā' huan xatzey tachihuīn, xapū'la nīn tintī' ixca'tzī. Lā' chuhua'j Dios quīncāmāca'tzīnīni'ta'ni'. 26 Lā' chuhua'j māsuyucan. Nā chuntza' māsuyucan nā ixtachihuīn Dios a'nlhā huanican profetas. Dios māpa'ksīni'lh que cacāmāca'tzīnīkō'ca ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't como Dios lacasqui'n que ixlīhuākca'n catakalhlaka'ī'lh lā' cata'a'kahuāna'ni'lh Dios. Lā' Dios ū'tza' a'ntī huī' para pō'ktu.

27 Lā' xmān Dios ca'tzīkō' ixlīhuāk. Ca'a'cnīni'ni'ca Dios para pō'ktu por ixpālacata Jesucristo. Amén.

**Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo
New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez
(MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)**

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Xicotepec De Juárez

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Xicotepec de Juárez [too], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Xicotepec De Juárez

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

19fdc186-6668-5688-b18c-dfd601741a49